

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 10.

bb.1. „amerika, amerika,, és az „iszony,, a bemutatók programjában - a következő hetek új filmjei

i s / g k n f m

1965. november 10.

a következő hetekben több érdekes új film kerül a premiermozik vásznára. különösen nagy érdeklődés előzi meg németh lászló az „iszony,, című regényéből forgatott játékfilm bemutatását. egyébként ez az első alkotás, amely németh lászló művéből készült. a filmet a fiatal hintsch györgy rendezte, aki első ízben a „rab ráby,, feldolgozásával lépett a nézők elé. a főszerepet nelli a most diplomázott dráma andrea alakítja, takaró sándort, nelli férjét kállai ferenc, öccsét, imrét latinovits zoltán játssza. jelentős szerepet kapott a filmben kiss manyi, páger antal és kálmán györgy. a film operatőre hegyi barnabás volt, a kísérőzenét szokolay sándor szerezte.

néhány nap múlva bemutatják a filmszínházak az ismert amerikai rendező, elia kázan világszerte nagy sikerrel bemutatott kétrészes alkotását, az „amerika, amerika,,-t. a főszerepet, az anatóliai fiút, stathis giallelis játssza. a kísérőzenét manos hadjidakis komponálta. a felvételeket haskell wexler készítette.

a hónapban még két szovjet játékfilmet tűznek műsorra a már november első hetében bemutatott „a katona apja,, és a felújított „szállnak a darvak,, mellett. eljdar rjazanov rendezte a „kérem a panaszkönyvet,, című zenés vígjátékot, amelynek főszerepét larisa golubkina alakítja. ugyancsak a szovjet filmművészek készítették az érdekes témájú „szökésben,, című alkotást.

/folyt.köv./

-1-

bb.1./ ,, amerika, amerika,, ...1. folyt./ n

az év elején a francia filmnapok alkalmából néhány előadáson már bemutatták az „állatok” című filmet, frédéric rossif rendező munkáját. most hosszab ideig láthatják a nézők a néhány nap alatt már nagy érdeklődést kiváltott filmet. ugyancsak franciaországban forgatták az „egy kis csibész viszontagságai” című játékfilmet. a nézők viszontláthatják a főszerepben a „gombháboru”, kedves kis hőst, martin lartigue-t. a film rendezője, yves robert is azonos a gombháboru alakítójával. „amerika éjjel”, a címe az olaszok színes revüfilmjének, amelyet g. scotese rendezett. a zenés, táncos körutazás new yorkban kezdődik, s amerika éjszakai világának bemutatása után az alkotók k elviszik a nézőket a san francisco-i red carter-mulatóba, las vegasba, a szerencsejátékosok „otthonába”, a filmvárosba, hollywoodba, a klasszikus dzsessz szülőházájába, new orleansba, s a havannai karnevál színpompás forgatagába. láthatnak a film barátai jégrevüt, kutyaszínházat és táncosnőket az akváriumban.

a novemberi filmprogramot gazdagítja még a „megszakított repülés”, című lengyel és a „jelszó: keressék egy utcát”, című szélesvásznú jugoszláv filmalkotás./mti/

.-.

bb.2. virágzik a varázsmogyoró

vid/ká n sk 1965. november 10.

szombathely határában a festői szépségű kámoni arborétumban most virágzik egy különleges diszcserje, a varázsmogyoró. ez a bokor akkor hozza sárga virágait, amikor lombját már elhullatta, termését pedig a következő nyáron érleli. a levéltelen ágakon érdekes látványt nyújtanak az aranyesőhöz hasonló virágok./mti/

2000

.-.

-2-

bb.3. befejezték a hattyuház restaurálását

vid/lk n ki 1965. november 10.

kiskunfélegyházán befejezték a hattyuház restaurálását. a régi, boltíves épületet, amely petőfi sándor ■ édesapjának lakóháza volt, több mint egymillió forintos költséggel újították fel. az épületben a városi könyvtár valamint az állandó jellegű petőfi és móra kiállítás kap helyet./mti/

.-.

bb.4. hatszáz oldalas könyv a IX. nemzetközi lúpkongresszusról

vid/ká n sk 1965. november 10.

külföldi és hazai szakemberek körében egyaránt élénk visszhangot keltett a IX. nemzetközi lúpkongresszus, amelyet szeptemberben tartottak keszthelyen az agrártudományi főiskolán. a kongresszuson meghatározott közös kísérleteket öt országban megkezdték. a tőzegmegóvás különböző módszereit a magyar kutatók dolgozzák ki, a tőzeg osztályozásával, valamint a tőzegterületek erdősítésével csehszlovákiában foglalkoznak, a tőzeg gyógyászati hatását az osztrák kutatók ellenőrzik, az ipari hasznosítással pedig a lengyelországban és a szovjetunióban kísérleteznek.

a kutatások első eredményeivel egyidőben érkezett meg keszthelyre a külföldi kutatók kérése: szeretnék nyomtatásban megkapni az értékes tanácskozás előadásait. a kérésnek eleget téve a keszthelyi agrártudományi főiskola szerkesztésében könyv formájában kiadják a 136 előadás szövegét. a 600 oldalas orosz és német nyelvű nyomtatványt a jövő év elején eljuttatják az érdeklődőknek./mti/

.-.

bb.5. november 16-án rendezik natalia gutman bemutatkozó hangversenyét

1 ol/gk n fm 1965. november 10.

a novemberi hangversenyprogram egyik érdekes színfoltja natalia gutman-nak, a fiatal szovjet gordonkaművésznőnek első budapesti hangversenye. natalia gutman 1942-ben született, tanulmányait moszkvában végezte. 1961-ben a prágai tavasz fesztiválján aratott emlékezetes sikert, a következő évben pedig a moszkvai csajkovszkij-versenyen nyert díjat. bemutatkozó budapesti hangversenyét november 16-án rendezik. a filharmónia kamara-termében tolmácsolja bach, debussy, hindemith és prokofjev gordonkaműveit. natalia gutman műsort ad hódmezővásárhelyen és szegeden is./mti/

.-.

-3-

2000

bb.6. az utóbbi 10 év legnagyobb makktermése a cserhádi erdőkben

vid/ká/n sk

1965. november 10.

bőséges makktermés volt az idén a cserhádi állami erdőgazdaságban, 50 vagon csermakkot gyűjtöttek eddig a hegyhát erdőségeiben. az utóbbi 10 év legnagyobb makktermésének számít az a hozam, hat vagonnal exportra is szállítottak, nagy mennyiséget kapott a husipari vállalat hizlaldája, 25 vagon makkot pedig erdősítésre tartalékoltak./mti/

.-.

bb.7. sikerrel zárult a budapesti történeti múzeum nagyszabású történelmi vetélkedője

1 ol/gk n fm

1965. november 10.

már hagyomány, hogy a múzeumi hónap keretében a bemutatók anyagával és az iskolában tanultakkal összefüggő ifjúsági vetélkedőket rendeznek a kiállító intézmények. a budapesti történeti múzeum például az idén az általános gimnáziumok második, harmadik és negyedik osztályos tanulóinak részvételével rendezett az ős- és ókorral, a középkorral, valamint az új- és legújabb korrallal foglalkozó történelmi vetélkedőt. a főváros több mint 30 gimnáziumából jelentkezett nagyszámú diáksereg tagjai a kétfordulós versenyen csak egy adott korszakra vonatkozó ismeretekről adhattak számot. a vetélkedő első felében mindenkinek írásban kellett azonos kérdésekre válaszolnia, a második fordulóban pedig az egymás után feladott szóbeli kérdésekre kellett ötös csoportokban megfelelni. a vetélkedőkön a résztvevők alapos felkészültségről tettek tanubizonyosságot. a múzeum tudományos munkatársaiból alakult zsűri döntése értelmében korszakonként hat sikeres versenyző kapott 100-300 forintos könyvvásárlási utalványt, colorvox-lemezt, a további helyezettek pedig értékes könyvjutalomban részesültek./mti/

2-2-2

-4-

bb.8. szüret a tokajhegyaljai szőlőgyűjteményben

vid/ká n sk

1965. november 10

nem mindennapi szüretet fejezett be bilkay gábor sárospataki szőlőtermelő: leszedte a fürtöket a tokajhegyalján hajdan őshonos, de ma már csak kertjében díszlő tükörszőlő, petrezselyemszőlő, fehér góhér, purcsin, galacsaly elnevezésű tőkéről. a feljegyzések szerint tokajhegyalján a xvii. században még több mint 40 szőlőfajtát ismertek és termesztettek, a peronoszpóra vész után azonban ezeket már nem telepítették, csak a frumintot, a hárslevelűt és a muskotályt.

a hegyalján egykor őshonos szőlőfajták megmetésére bilkay gábor 15 éve kezdte meg a már csak elvétve fellelhető tőkék összegyűjtését, átoltását. száz négyszögletes szőlőskertjében jelenleg 102 hegyaljai bor- és csemegeszőlőfajta található a korai csemegétől a most érő royal albertig, a fenér irsai olivértől a fekete malagáig. érdekes elnevezésük is: julius caesar egy egészen korai csemegét, zrínyi ilona ugyancsak csemegeszőlőt, milton télálló, ropogós fajtát, míg tompa mihály neve középérésű csemegeszőlőt jelöl./mti/

.-.

-5-

bb.9. mikor romlik meg a zsír és mikor nem - tudományos vizsgálata a zsíradékok avasodásáról

i/tz/sk/a/vg

1965. november 10.

a közelmúltban korszerű tudományos módszerekkel vizsgálta végig a budapesti műszaki egyetem élelmiszerkémiai tanszéke a vaj, az olaj és a zsír megromlásának, avasodásának összes változatait.

a vendéglátóiparnak okoz gondokat, hogy a bisztrókban megromlik az az olaj, amelyben hosszabb ideig sütik a fánkot, a rósejbnit, stb. a huzamosan tartó magas hőmérsékleten ugyanis az olaj zsírmolekulái összekapcsolódnak és olyan kicsenyává, polimerizálódnak, amelyet többé semmiféle hőhatás fel nem olvaszt. a tanács: az olajat nem szabad túlságosan sokáig használni és közben is állandóan szűrni kell.

a háziasszonyok bosszúságát többnyire az enzimek okozzák, a zsírszövetnek azok a vegyületei, amelyek általában a zsírok felépítését irányítják, adott körülmények között azonban lebomlásukat is megindíthatják. ilyen módon avasodik meg például a sokáig tárolt vaj. hasonló átalakuláson megy keresztül a világos üvegben napfényben tartott olaj is. egyébként elősegíti az avasodást az is, hogy a finomítás eltávolítja a zsírokból természetes védőanyagait, az úgynevezett antioxidánsokat. a házi zsírolvasztásnak ilyen következménye nincs. ezért marad meg olyan hosszú ideig romlatlanul a főtt vagy sült hus a házilag kiolvasztott disznózsírban.

az avas zsíradék kellemetlen ízű és szagú, olykor az egészségre is ártalmas. ha pedig baktériumok elszaporodása miatt romlott meg, egészen különös gyümölcs- vagy virág illatot kap: a kókusz-zsír például ibolyaszagú lesz. ugyancsak kellemetlen az íze a nem megavasodott, hanem megsavasodott zsíradéknak, amelyben bizonyos enzimek hatására szabad zsírsavak keletkeznek, fogyasztása azonban teljesen veszélytelen.

a tanszéken megállapították azt is, hogyan lehet a zsíradékok megromlását egyszerűen, olcsón és biztosan elkerülni. mivel a legfőbb ellenség a tisztátalanság, a fény, a nedveség és a levegő, a zsírt, a vaját és az olajat tiszta állapotban, jól becsomagolva, sötét, száraz helyen kell tartani, és akkor még a mérsékelt meleg sem árthat meg./mti/

8.05/a

Pu!

- 6 -

bb 10. megkezdték a vigszínház kamaraszínházának építését

i sb/lk-lm vg

1965. november 10.

a 45-ös építőipari vállalat dolgozói a váci utcában megkezdték az egykori bartók színpad teljes átépítését, s ezzel a vigszínház kamaraszínházának modern, új otthonát alakítják ki. a régi színházteremben sok és jogos panasz hangzott el a szellőztetésre, a fűtésre, s nem volt elegendő öltöző és különböző kelléktároló sem. toldaléképülettel vagy az emeleti lakások felhasználásával viszont nem bővíthetik a színházi épületrészt, de azbej sándor tervező ötletes megoldással mégis lehetővé tette a helyiségek számának lényeges növelését. így az előcsarnoknak csaknem 12 méter magas üvegkupolája alatt és az aranykéz utcai kijáratnál több új földemmel, illetve emelettel megosztják az épületrész légtérét. az új emeleteken, öltözők, irodák és kisebb raktárak kapnak helyet. a nagyteljesítményű szellőző berendezések, a kazánok és a színházvilágítás jelentős korszerűsítéséhez szükséges transzformátor részére pincét építenek a nézőtér alá. a színpadot a nézőtér irányában megtoldják, s az ülőhelyek számának növelésére új emeleti galériát építenek.

az építők korábban már sok régi épületszerkezetet eltávolítottak az átalakítás útjából, s most megkezdték az első új épületrészt, a nézőtér alatti mintegy ezer négyzetméteres pince munkálatait. az 1930-as évek elején épült ház azonban még sok meglepetést tartogathat. a régi építők ugyanis bauxitbetont használtak az építkezésen, s ez a gyorsan kötő beton csak a technológiai előírások rendkívül szigorú teljesítésével nyújt megfelelő biztonságot. ebben a tekintetben viszont voltak hibák, s utólag több helyen meg kellett erősíteni a színház épületszerkezetét. most gondos vizsgálatokat végzett az építéstudományi intézet. a régi betonszerkezetből kivágott anyagot vette törési próbák alá. a vastagabb pilléreket azonban a következő hetekben még ultrahanggal működő berendezésekkel is „átvilágítják”, megvizsgálják. az építők a tavaszra felépítik a színház új épületszerkezetét, s ha a vizsgálatok megfelelőnek találják a régi pilléreket, akkor már a jövő év végén átadják a modern, 548 személyes színházat./mti/

8.15/s

- 7 -

bb 11. diplomamunkák budapestről - előadássorozat a lakosság-
nak a kresz-ről - tanulmányozzák a lakóházak szocialista
megőrzésének eddigi tapasztalatait

di/gk/s zs cz

1965. november 10.

a hazafias népfront budapesti elnöksége új akciót
kezdemenyezett az egyetemeken, főiskolákon készülő diploma-
tervek, szakdolgozatok eddiginél sokoldalubb, gyümölcsözőbb
kamatoztatására. indítványozta, hogy a leendő mérnökök és más
szakemberek a lehetőségekhez mérten elsősorban olyan témák
feldolgozásával mutassák meg „ oroszlánkörmeiket, amelyek a
főváros életének egy-egy rendezésre váró területéhez, problé-
májához kapcsolódnak. a javaslatot mind a fővárosi tanács,
mind az érdekelt egyetemek és főiskolák vezetői helyeslés-
sel fogadták és felkarolták. a fővárosi tanácsnál a közeljövő-
ben összeállítják a diplomamunkában, illetve szakdolgozatokban
is feldolgozható témák jegyzékét.

részt vállalt budapesten a népfront a lakóházak szocia-
lista megőrzésére kibontakozott mozgalom továbbfejlesz-
téséből is. jelenleg önkéntes segítőtársaiknak 25 tagu
csoportja vizsgálja a tapasztalatokat, elemzi, hogy az eddigi
szerződések hogyan töltötték be hivatásukat a gyakorlatban,
kellőképpen segítették-e a társadalmi tulajdon védelmét. a
felmérés adatai, megállapításai alapján jelentést terjesz-
tenek a hazafias népfront budapesti elnöksége és a fővárosi
tanács végrehajtó bizottsága elé, amelyben kifejtik az akció
folytatásával kapcsolatos véleményüket, elgondolásaikat.

folytatják a budapesti játszótérek építésére, korszerű -
sítésére a nőtanáccsal együtt kezdeményezett akciót is.
a feladattal foglalkozó társadalmi munkások legutóbbi
helyszíni szemléjükön megállapították, hogy az idén sokat gazdagod-
tak, szépültek a fővárosban a játszótérek. így például a leg-
több helyen egész sor olyan újdonságot szereltek föl, adták át a
gyerekeknek, amely az egészséges testedzést szolgálja. ugyan-
akkor azonban felfigyeltek arra, hogy a 10-14 évesek még mindig
mostohagyerek. ezért most orvosok, mérnökök és pedagógusok rész-
részvételével vizsgálják, hogyan gondoskodhatnának e korosztály
tagjainak szabadterei játszási lehetőségeiről.

az idén több városrészben, így például az i., a vii.
és a xxii. kerületben új előadássorozatot hirdetett a népfront.
ennek programjában a kresz-ről, a gyalogos közlekedés utcai
szabályairól, legfontosabb tudnivalóiról tájékoztatják a lakos-
ságot./mti/

8.20/a

- 8 -

bb. 13. december végéig elhúzódik az őszi csucsforgalom

i/hbj/gg/a/vg

1965. november 10.

ezekben a napokban már lényegesen kevesebb könnyen romló
zöldséget és gyümölcsöt szállít a máv, már csak kisebb téte-
lekben juttat külföldre szőlőt és szilvát, így nem kell más
ipari szállításoktól elvonni annyi fedett kocsit.

ennek ellenére rendkívül nagyok a feladatok. eddig 1,2
millió tonna cukorrépat vitt a vasut a gyárakba, azonban még
1,8 millió tonna vár elszállításra. naponta 23 000-24 000
tonna cukorrépa kerül a gyári depóniákra, ennek a hatalmas mennyi-
ségnek továbbítására naponta 1200-1300 vagonra van
szükség. továbbra is nagy mennyiségben küldünk a hazai és
külföldi piacokra almát, amit természetesen csak fedett ko-
csikban lehet szállítani. a mezőgazdaság rengeteg műtrágyát
és üzemanyagot vár. nagy mennyiségben adnak fel a termelő-
szövetkezetek és az állami gazdaságok káposztát, karfiolt,
stb, aminek továbbítására ugyancsak fedett kocsit kell adnia
a máv-nak. a feldolgozás során nyert cukorrépa-szeletet is
vissza kell juttatni a gazdaságokba. ezek a tények azt mu-
tatják, hogy a mezőgazdaság még mindig nagy szállítási kapa-
cítást köt le.

ugyanakkor növekszik az ipar szállítási igénye, hiszen
gondoskodni kell a téli tartalékokról.

korábbi években az őszi csucsforgalom november végén be-
fejeződött. az idén azonban - a számítások szerint - decem-
ber végéig elhúzódik, s még így is rendkívüli intézkedésekre
lesz szükség, hogy minden termék időben rendeltetési helyé-
re kerüljön. elsősorban a szállítatóknak fokozottabban ki
kell használniuk a vagonok rakterületét. a máv pedig igyek-
szik jobban megszervezni a jelentő-szolgálatát, hogy a fuvaroz-
tatók időben értesüljenek a megrakott és üres vagonok érkezé-
séről. a közlekedés igyekszik a rövid távra történő szállítá-
sokat közútra terelni, például a csepeli papirgyárból ezután
vácra és szentendrére, a feldolgozótelepekre teherautón vi-
szik a papírt./mti/

8.42/e gld/pc

- 9 -

bb. 14. új kollégium másfélezer agrármérnök-hallgató részére - 64 mezőgazdasági szakoktatási intézményt fejlesztettek a második ötéves tervben

i/ie/a/ká

1965. november 10.

az utóbbi években sok mennyiségi és minőségi változás következett be a mezőgazdasági szakoktatásban. a mérnökképzésben nagyobb szerepet kaptak az alapozó és a gyakorlati ismeretek; a szaktechnikusok képzésére új iskolatípusként létrejöttek a felsőfokú technikumok, kiépült a mezőgazdasági tanulóképzés szervezett rendszere, mindennek megfelelően - bár még távolról sem minden igényt kielégítve - bővültek, javultak a második ötéves tervben a mezőgazdasági szakoktatás anyagi-technikai feltételei.

a most lezáruló tervidőszak alatt 64 mezőgazdasági szakoktatási intézmény kapott kisebb-nagyobb beruházást. a legtöbb az agrármérnök-képző intézmények fejlesztésére jutott. a keszthelyi, a debreceni és a mosonmagyaróvári agrártudományi akadémiák, tanügyi és tanszéki épületek, előadótermek, összesen 1120 hallgató részére kollégiumok, valamint szociális helyiségek épültek. a gödöllői agrártudományi egyetemen - egy 400 személyes kollégium kivételével - még nem fejeződtek be az építkezések: a szemináriumi és rajztermi épületet, a mezőgazdasági gépészmérnöki kar új épületeit és a további két kollégiumot a harmadik ötéves tervben adják át. az oktatás és a kutatás céljait egyaránt szolgálják az olyan új létesítmények, mint az agrártudományi egyetem és a kertészeti és szőlészeti főiskola izotóp sugárkertje, az erdészeti és faipari egyetem röntgen- és az államtörvostudományi egyetem, valamint a mosonmagyaróvári főiskola izotóp-laboratóriuma, továbbá a kertészeti főiskola 6000 négyzetméteres üvegház-telepe.

nagy összeggel szerepelt a mezőgazdasági szakoktatás beruházásai között a 20 felsőfokú technikum. bár csaknem mindegyiket a már meglévő középfokú technikumok mellett szervezték meg, bővítésre, korszerűsítésre mindenütt szükség volt. négy helyen tanügyi épületet, három helyen tanmühelyeket emeltek, kaposvárott elkészült a 240 személyes kollégium. nagyobb arányú fejlesztés kezdődött nyiregyházán, hódmezővásárhelyen, nagykanizsán és orosházán is, de az itteni tanügyi épületek, kollégiumok és más létesítmények csak jövőre, vagy 1967-ben készülnek el.

/ folyt.köv./

m

8.45/a 920 Pnc

- 10 -

bb. 14./ új kollégium..... folyt./a

az elmúlt időszakban a szakmunkásképzésben volt a legnagyobb a létszám-növekedés: a mezőgazdasági tanulók száma öt év alatt csaknem megháromszorozódott. ehhez képest a szakmunkásképző iskolák száma még mindig kevés, elhelyezésük, felszereltségük sem kielégítő, de sokkal jobb, mint néhány évvel ezelőtt. a javulást jelzi, hogy 1963-ban 8, 1964-ben 22, az idén pedig 28 millió forintot költöttek fejlesztésükre. ebből többek között mintegy 30 tanterem, több tanmühely és gyakorló üvegház készült el, s további 28 tanterem, valamint 2 kollégium építését kezdték meg.

minthogy a mezőgazdasági szakoktatási intézmények nagy többsége kisebb városokban vagy falvakban működik, állandó gondot jelent az oktató személyzet lakáshelyezete. ennek javítására öt év alatt 367 szolgálati lakást építettek./mti/

--

bn. 16. husz éves a győri filharmónikus zenekar

vid/hné/a/fm

1965. november 10.

az idei hangversenyévadban ünnepli fennállásának 20. évfordulóját a győri filharmónikus zenekar. a zenekar elődjét, a győri ének-és zeneegyletet több mint száz éve alapította a győri születésű, világhírű karmester, hans tichter édesapja. a győri ének-és zeneegyletet a felszabadulás után újraszervezték, s a háború után egy évvel már hérteti előadásokat tartott - mint a győri filharmónikus zenekar. 1946-ban kodály zoltán vezényletével csendült fel a zenekar tolmácsolásában a psalmus hungaricus és a zenekar nevéhez fűződik bartók concerto-jának vidéki bemutatója is. a hatvantage zenekart, amelynek tagjai között iskolai tanuló, üzemi munkás és művész, tanár egyaránt található, 1958 óta fejér györgy, liszt-dijas karnagy vezeti./mti/

--

8.50/a 920 Pnc

- 11 -

Meg

bb 12. százötvenezer liter palackozott, 210 000 liter kannatej naponta a fővárosi boltokban

1 kf/Lm vg

1965. november 10.

a háziasszonyok körében elterjedt hiedelem, hogy megszűnik a kimért kanna-tej. erre az szolgáltatott okot, hogy egyes üzletekben kizárólag palackozott tejet árusítanak.

ezzel kapcsolatban a tejipari tröszt és a kereskedelem illetékesei elmondották az mti munkatársának, hogy sajnos szó sincs a kanna tej megszüntetéséről. budapesten naponta 450 000-480 000 liter tej kerül forgalomba, s ebből még mindig csak körülbelül 150 000 litert tudnak palackozni. Leszámítva a közületek 100 000 - 110 000 literes szükségletét - amit ugyancsak kannákban szállítanak - a boltokban naponta 210 000 liter kanna tejet mérnek ki. jövőre a kelenföldi tejüzem rekonstrukciója nyomán már körülbelül 200 000 liter tejet tölthetnek naponta üvegbe, a többi azonban továbbra is kannába kerül. a kereskedelem igényeit és a boltlánczat fejlődését figyelembevéve egyébként a következő években szeretnék a palackozott tej és a kanna tej arányát 70-30 százalékra változtatni a higiéniai követelmények miatt, a tej minőségének védelme érdekében.

igaz, hogy a fővárosban mintegy 50 csemege üzlet csak palackozott tejet tart, s a többi önkiszolgáló élelmiszerboltban is ez a cél. a közért sok önkiszolgáló boltjában azonban jelenleg is kapható kannatej, ugyanugy, mint a körülbelül 1 300 tejszakboltban és élelmiszerüzletben. ezeken a helyeken, valamint a nem teljes önkiszolgáló rendszerben működő boltokban továbbra is lesz kanna tej is./mti/

-. -

bb 15. halászati muzeum és paraszt-tájház tihanyban - rendbehozzák az egykori halászcéh házat - visszakerülnek a régi felszerelések

vid tné-Lm fm

1965. november 10.

az ősi halászfalu, tihany újabb két idegenforgalmi nevezetességgel gazdagodik. a veszprém megyei muzeumok igazgatóságának a megbízásából az országos műemléki felügyelőség helyreállíttatja az egykori tihanyi halászcéh házat, és a népi építészetnek a múlt századtól szinte alig változott remekét, a varga-féle parasztházat. a halászházban eredeti helyére kerül az egykori céhláda, a hajdani balatoni háló és számos más, régen használt munkaeszköz. a parasztházat szabdkéményes konyhával látják el és eredeti formájában állítják helyre a gazdasági célokra használt helyiségeket. - a parasztházban is kiállítják a legrégebbi butorokat és gazdasági eszközöket./mti/

-. -

9.00/e

- 12 -

bb 17. településtörténeti kutatások a hajduságban

vid tné-Lm fm

1965. november 10.

a debreceni déri muzeum szakemberei évek óta kutatják a táj településtörténetének újabb adatait, emlékeit. így találták meg az okleveles adatokból ismert cégény falu helyét. ez a századokkal ezelőtti település hajduhadház határában volt, ahol ma is „cégény ut.” elnevezés utal az egykori falura. - szántás közben kerültek felszínre a téglás község helyén húzódott régi település templomának alapjai és a templom melletti temető maradványai.

a hortobágyon, - ahol szintén több település volt, - az ásások nyomán határozták meg az elpusztult angyalháza és andaháza nevű falvak helyét. újabb a biharkeresztesi, az ártándi és a nádudvari régi magyar temetők feltárásától várnak településtörténeti adatokat a muzeum szakemberei. tervbe vették a hajdu-bihari megyéhez tartozó délnyirnségi táj valamikor sűrű erdőségeinek irtásain állott középkori falvak feltárását is. árpád-kori település nyomait sejtik téglás község határában, ahol mélyszántás alkalmával kerültek elő leletek. termelőségvetkezeti tagok jelentették a debreceni déri muzeumnak, hogy szentpéterszeg és tépe határában az eke téglákat hozott felszínre. írásos adatok nem utalnak arra, hogy egykor ezen a helyen település lett volna. mégis feltehető, hogy az ekevas nyomra vezetni majd a régészeket, történészeket, a helynevek vizsgálatát végző nyelvészeket./mti/

-. -

bb 20. „alapozó,” tanfolyam termelőségvetkezeti tagoknak

vid hné-Lm fm

1965. november 10.

a mezőgazdasági szakmunkásképzés meggyorsítására az idén első ízben indítanak falun ugynevezett „alapozó,” tanfolyamot, amelyen azokat a termelőségvetkezeti tagokat készítik fel a szakmunkásképző tanfolyamokra, akik nem végezték el az általános iskola nyolc osztályát. győr megyében a 250 órából álló tanfolyamokat husz helyen szervezik meg, több mint 600 résztvevővel. a tudományos ismeretterjesztő társulat által rendezett „alapozó,” tanfolyamokat végzett dolgozók további két év alatt szerezhetik majd meg a mezőgazdasági szakmunkásképzést./mti/

-. -

9.15/s

- 13 -

bb 19. korszerű pályaudvarrendszer, tizenöt kilométer hosszú vágányhálózat épül a borsodi ércelőkészítőben

vid Lk-Lm ki

1965. november 10.

a sajkókeresztur községnél épülő borsodi ércelőkészítőműben, amely a terv szerint 1970-re készül el, évente mintegy négymillió tonna szovjet és hazai vasércet, koksport, mészkövet és egyéb kohászati adalékanyagot dolgoznak majd fel. ebből - a megfelelő technológiai berendezések segítségével - kereken kétféle nyolcszáz tonna készterméket, darabos ércet, készítenek a diósgyőri és az ózdi nagyolvasztók részére. a nagy mennyiségű nyersanyag és késztermék szállításának lebonyolítására korszerű vasuti pályaudvarrendszert és tizenöt kilométer hosszú vágányhálózatot építenek. a fogadó-, rendező- és indító pályaudvarrendszerben, nagyteljesítményű vagonbuktató beiktatásával, a vasuti kocsikat jóformán várakozás nélkül, szalagszerűen rakják ki, illetve rakják meg. a vasúthálózatot a legmodernebb biztosító berendezésekkel, úgynevezett elektrodinamikus készülékekkel látják el. a vasuti létesítmények építése jó ütemben halad, s azoknak több mint fele már elkészült. a dolgozók az építkezés gyorsítására értékes felajánlást tettek. vállalták, hogy a megadott határidőnél előbb, még ebben az évben befejezik a kohászati tárolótelep és az új üzem között a vasúthálózat megépítését. ezzel segítséget nyújtanak az ércelőkészítőmű munkáinak gyorsításához, mert így két irányból - a sajkócegi vasútállomásról és miskolc felől - szállíthatják az építkezéshez szükséges anyagokat, berendezéseket. /mti/

bb 22. husz perc alatt öt kiló kávét pörkölt meg az elekthermax új gépe

vid Lk-Lm ki

1965. november 10.

a pápai elekthermax gépgyárban elkészült a legkorszerűbb ipari kávépörkölő gép mintapéldánya. a gyár mérnökei szerint az új berendezés megtervezése sok műszaki problémát okozott, mert a kávé szakszerű pörkölése rendkívül kényes feladat. a nyers kávé forgódobon pörkölődik meg. itt terelőlapátok között gurulnak lefelé a kávészemek és közben különlegesen kiképzett mintavevő szerkezetekkel állandó ellenőrzéseket tartanak. amikor színre és izre megfelelőnek tartják a minőséget, kefésszerkezet közé kerül a gépben áramló kávét. itt lemorzsolódik a kávé hámja, lehül és kifényesedik a frissen pörkölt áru.

az elektromos fűtéssel működő korszerű berendezés husz perc alatt öt kiló kávét pörkölt meg. a próbák során megpirított kávéból illatos, zamatos feketét főztek és a gazdaságosság tekintetében is megfelelőnek találták az ipari kávépörkölőt. már háromezer ilyen berendezésre érkezett megrendelés. /mti/

9.22/e

- 14 -

bb. Irányelvek az 1966. évi mezőgazdasági munkaverseny szervezésére - az állami gazdaságok főgazgatóságának és a medosz elnökségének felhívása

1/cs/tné/a/ká

1965. november 10.

a mezőgazdaságban hagyományossá vált szocialista munkaverseny különösen jó segítséget adott az idén a rendkívüli időjárás miatt gyakran nehéz helyzetbe került termelő üzemeknek. a versengő traktorosok, kombájosok, munkabrigádok és csapatok sok esetben csak hősiességükkel tudták megoldani feladataikat. most a második ötéves tervidőszak végén, a harmadik ötéves terv kezdete előtt az állami gazdaságok főgazgatósága és a medosz elnöksége ismét versenyre hívja fel az állami gazdaságok dolgozóit, hogy áldozatos munkájukkal segítsék az 1966-os évi tervfeladatok sikeres teljesítését.

a harmadik ötéves terv időszakában az állami gazdaságok legfontosabb feladata tovább emelni a gazdálkodás színvonalát, hogy a hozamok gazdaságos növelése útján a lakosság áruezellátásában mind nagyobb szerepet vállaló korszerű és jövedelmező árutermelő üzemekké váljanak - hangzik a felhívás. e feladatok megoldásához szükséges szellemi, anyagi és műszaki feltételek az elmúlt évek során sokat javultak. a hozamok növelésében, a gazdálkodás színvonalának javításában minden egyes dolgozónak, munkacsapatnak, brigádnak, illetve telepnek és üzembrésznek megvan a maga sajátos feladata, csakis e feladatok legjobb teljesítése biztosíthatja az éves terv sikeres megvalósítását.

a tervek teljesítésének fontos feltétele az egyes gazdaságok kollektívájának további erősítése, a fizikai és műszaki dolgozók, valamint a vezetők kapcsolatának elmélyítése, az irányítás és a gyakorlati munka közti szoros együttműködés. különös bizalommal fordulunk - hangzik a felhívás - az állami gazdaságok törzsgárdájához, a szocialista brigádok tagjaihoz, azokhoz az dolgozókhöz, akik hosszú évek óta odaadó munkájukkal alapozzák a gazdaságok fejlődését. kérjük, hasznosítsák helyi ismereteiket, a munkában szerzett tapasztalatokat az éves üzemtervek és a versenyvállalások összeállításánál és egész évi munkájukban. ugyancsak kérjük a kiszállók közreműködését, akik különösen a gépi munkákban és a munkatorlódások idején adhatnak igen hasznos segítséget. legyenek gazdái a gépeknek, eszközöknek, segítsék a tudományos eredmények, a termelési és műszaki munkamódszerek általános elterjesztését.

/ folyt.köv. /
9.30/a

- 15 -

bb. 18./ irányelvek..... folyt./a

az állami gazdaságok gondosan mérjék fel már most a termelési, a közgazdasági és technikai adottságaikat, a reális lehetőségeket hangolják össze a népgazdasági igényekkel, s ezek alapján összeállított üzemterveket tegyék jövő évi munkájuk alapjává.

a növénytermesztésben legfőbb feladata továbbra is a kenyérgabona termelési és értékesítési tervek maradéktalan teljesítése. 1966-ban számottevő javulást kell elérni a burgonya és napraforgó termesztésében, a biztonságos abrakellátás érdekében változatlanul fordítsanak nagy figyelmet a kukoricatermelés technológiájának további javítására, törekedjenek a változatos összetételű szálas és tömegtakarmányok termesztésére. az eddiginél is több gondot fordítsanak a pillangós takarmányok termesztésére, valamint a rétek és legelők javítására. a hozamok növelése érdekében használják ki teljesebben az öntözési lehetőségeket.

az állattenyésztésben - a meglévő férőhelyek és egyéb adottságok jó kihasználásával - növeljék a tej-és hústermelést, javítsák a borjuszaporulati arányt. az ugynevezett kocaforgó gyorsításával növeljék az egy kocára jutó éves húsertékesítést. kívánatos, hogy minden gazdaságban használják ki az egyszerű gépi abrakarmánykeverés adta lehetőségeket. a gazdaságok fordítsanak az eddiginél is nagyobb gondot a rendelkezésükre álló gépek teljes kihasználására. az erő-és munkagépek helyes megválasztásával, célszerű gépkapcsolásokkal, illetve csoportosításokkal fokozzák a traktorok vonóerejét. már most, a termelési tervek összeállításánál gondoskodjanak - a munkatorlódások okozta nehézségek megoldása érdekében - a gépek két műszakos üzemeltetésének személyi, illetve szervezeti és anyagi feltételeiről.

a versenyfelhívás végül hangsúlyozza, hogy a termelési igazgatóságok és a medosz megyei bizottságok közösen határozzák meg az éves verseny részletes feladatait, gondoskodjanak a versenyben legjobb eredményt elért dolgozók jutalmazásáról és kiüntetéséről./mti/

--

9.2
9.37/e

- 16 -

bb. 21. új óvodák, általános és középiskolák épülnek a nógrádi bányász-községekben a harmadik ötéves terv időszakában

vid/gk/a/fm

1965. november 10.

az idén is többmilliót költöttek nógrádban a bányatelepülések művelődési-oktatási hálózatának fejlesztésére. kisterenyén nyolctantermes új gimnázium építése áll befejezés előtt, mátraverebély négy tantermes iskolát avatott a tanév kezdetén, maconkán és szorospatakon új óvoda épült, vizsláson és karancslapujtón a művelődési házak felújítására került sor.

a harmadik ötéves terv időszakában azonban megye tanácsai határozat alapján kiemelten foglalkoznak a bányász-községek oktatási-művelődési hálózatának építésével, fejlesztésével, a nógrád megyei tanács legutóbbi ülésének határozata szerint a harmadik ötéves terv megyei beruházási programjaként bárna községben új művelődési ház és 25 személyes óvoda, karancslapujtón nyolctantermes gimnázium, etes bányásztelepülésen négy tantermes általános iskola, homokterenyén gimnázium, karancsalján, karancskesziben, mátramindszenten és nagybátonyban is új iskola épül. kisterenyén például száz személyes kollégiumot is építenek a most átadásra kerülő gimnázium mellé. ezeken felül csaknem minden bányász-községben pedagógusképzőket, iskolákat, óvodákat és művelődési otthonokat újítanak fel vagy korszerűsítenek a harmadik ötéves terv idején nógrád megyében./mti/

--

bb. 24. százhusz új belépő a tiszakécskei szabadság tsz-be

vid/ká/sk/a/la

1965. november 10.

bács megye termelőszövetkezeteibe sokan visszatérnek azok közül a fiatalok közül is, akik korábban az ország más vidékein vállaltak munkát. több közös gazdaság „megfiatalodott”, tiszakécskén a szabadság termelőszövetkezetbe ez évben százhuszan kérték felvételüket, nagyjából fiatalok./mti/

--

9.45/s

- 17 -

bb 23. egy-egy állattenyésztési ágra specializálódnak a baranyai falvak

vid ká/sk-lm la

1965. november 10.

baranya megye kisterületi szövetkezeti gazdaságainak egyesülése folytán sajátos probléma jelentkezett: mi legyen az átszervezés éveiben épült 337 majorral? a megyében 323 falu van és majdnem mindenütt alakult közös gazdaság - egyes helyeken több is - és ezek mindegyike létrehozott egy-egy majort. a hatékonyabb gazdálkodás érdekében történt egyesülések után ma már csak 133 termelőszövetkezet működik a megyében és számuk - előreláthatóan - még tovább csökken.

a szakemberek érdekes megoldást találtak a majorok hasznosítására. a megyei tanács mezőgazdasági osztályának telepítési és tervezési csoportja tervet dolgoz ki a szakosításukra. eszerint 87 központi major lesz baranyában tehenészetekkel, valamint nagyobb magtárakkal és raktárakkal. a többi - jelenleg még vegyes jellegű - major üzemszerűen működő, speciális állattenyésztési telep lesz. az egyikben sertéseket tartanak, a másikban növendékmarhákat, a harmadikban juhokat vagy baromfiakat és így tovább. lesznek speciális géptelepek is. a majorok egy részét, ahol nincsenek értékes, időtálló épületek, felszámolják. a majorok szakosítása azzal a következménnyel jár, hogy egy-egy falu szövetkezeti gazdái specializálódnak az illető állatfajta gondozására. ebből az az előny származik, hogy a dolgozók szakképzettsége elmélyül, mesterekké válnak az állattenyésztés egy-egy ágazatában. ilyen folyamat indult meg a baksai ezüstkalász tsz-hez tartozó falvakban: baksán baromfiakat, rádfán teheneket, siklósbodonyban növendékmarhákat, tésenyben hizómarhákat és juhokat, tengeriben pedig sertéseket tartanak.

a megyei telepítési és tervezési csoport munkatársai - a központi majorok mellett - 35 szakosított major tervét készítették már el és előreláthatóan 1970-re véglegesen kialakul valamennyi szövetkezeti major profilja./mti/

-. -

9.50/s

- 18 -

bb. 25. a kisz és a tanács közös terve tatabányán

vid/j/a/fm

1965. november 10.

tatabányán a városi tanács és a kisz közös tervben határozták meg, mit tesznek együttesen a fiatalok nevelése, érdekeik képviselete és szabad idejük hasznos eltöltése érdekében. a tanács értesíti például a kisz-t, hogy hol és mikor van a legnagyobb szükség társadalmi munkára, s így eredményesebbek a fiatalok munkaakciói, így segítik most például a korszerű cukrászüzem, a bányászkeresztvárosi szolgáltatóház és egy új általános iskola építését. a tanács illetékes osztályai segítséget nyújtanak abban, hogy a kisz-eskiivöket, névadó ünnepeket méltó körülmények között rendezhessék meg.

támogatja a tanács az ifjúsági szövetségnek azt a törekvését is, hogy a következő kisz-kongresszusig minden kisz-tag elvégezze az általános iskola nyolc osztályát. együttesen segítenek a fiataloknak a pályaválasztásban. közösen szerveznek ifjúsági olvasó-szolgálatot, fejlesztik az iskolai könyvtárakat és gondoskodnak arról is, hogy a város művelődési házaiban megfelelően szórakozhassanak a fiatalok.

elhatározták, hogy közösen új sportpályát építenek a fiataloknak, két nagyobb pályát már elkészítettek, és most több kisebbet építenek./mti/

-. -

bb. 26. 370 diplomás dolgozó lakik és mintegy 400 felnőtt tanul egyetemen vagy technikumban tiszaszederkényben

vid/j/a/fm

1965. november 10.

borsod megye új szocialista városában, tiszaszederkényben már mintegy 1500 lakást foglaltak el a tiszapalkonyai hőerőmű és a tiszai vegyikombinát dolgozói. az ország „legkisebb városában”, jelenleg több mint öt-és félezeren laknak, akiknek átlagos életkora épp hogy eléri a 26 esztendőt. tiszaszederkény azonban nem erről nevezetes, hanem arról, hogy szinte minden dolgozója tanul, képezi magát. az új városban jelenleg 370-en rendelkeznek egy vagy több diplomával és az ott élő dolgozók 34 százaléka érettségizett. az idei tanévben is mintegy 400 felnőtt iratkozott be, vagy folytatja tanulmányait egyetemeken, illetve technikumokban. a lakosság többi része pedig pártoktatáson, vagy szakmai továbbképző tanfolyamokon bővíti ismereteit./mti/

10.14/s

-. -

- 19 -

bb 27. befejezték szombathely közvilágításának korszerűsítését
vid lk-lm ki 1965. november 10.

befejezték szombathely közvilágításának korszerűsítését. a 60 000 lakosu város utcáin, terein 5054 fénycső és higanygőz, valamint 2050 hagyományos lámpatest világít. fénycső az utcák a két új városrészen, a derkovits és a kisz lakótelepen is./mti/

--

bb 28. félautomata villanypásztorokat gyárt a karcagi Ktsz
vid ká/sk-lm la 1965. november 10.

ujtípusu, félautomata villanypásztor gyártását kezdte meg karcagon az általános szerelő - és gépjavitó ktsz. a berendezést csontos imre, a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet tudományos kutatója konstruálta. működési elve a hagyományos villanykarámokon alapul és segítségével a sávost legeltetési módszert minimális emberi beavatkozással alkalmazhatják. a villanyvezetékekkel körülhatárolt legelő mozgató oldalát eddig karókkal rögzítették, a csontos-féle ujtás a karókat keréken mozgó kis kocikkal helyettesíti. a karcagi ktsz 50 villanypásztor elkészítésére kapott megrendelést. a villanykarámokat tavasszal helyezik majd üzembe a nagykiterjedésű karcagi legelőkön./mti/

--

bb 29. pest megyében eddig 380 árviz által megrongált házat állítottak helyre

vid gö-lm ki 1965. november 10.

pest megyében a dunai árviz következtében 14 ház dőlt össze és 513 épület megrongálódott. az elemi csapás a szentendrei és a szobi járásban okozta a legnagyobb kárt, itt több mint 450 lakóház helyreállításáról kell gondoskodni.

a megyében a megrongálódott épületek közül eddig 380-at állítottak helyre s az összedültek helyébe épülő házak közül nyolc már tető alatt áll. az építők ígérete szerint ezekbe hamarosan beköltözhetnek a tulajdonosok. a szakemberek megállapítása szerint sokkal gyorsabb lenne a megrongálódott házak helyreállítása, ha ezeken a területeken nem állna még mindig magasán a talajvíz szintje. a talajvíz miatt ugyanis a házak átnedvesedett falai igen lassan száradnak ki.

/folyt.köv./
10.20/a

- 20 -

bb. 29./ pest megyében.... folyt./a

a megyei tanács kezelésében levő nyári gátak közül a duna-bogdányi, a kismarosi, a dunakeszi, a tököli és a ráckevei védvonalak szenvedtek súlyosabb kárt. az összesen 20 kilométer hosszúságú nyári gátak helyreállítása a megye 4 millió forintot költ. a terv az, hogy az átvágásokat, a megroskadt részeket december 15-ig az árviz előtti magasságnak megfelelően helyrehozzák. később, ahol szükséges, tovább emelik a nyári gátak magasságát. az ehhez szükséges számításokat a viziterv szakemberei végzik el társadalmi munkában./mti/

--

bb. 31. korszerű talajvédő gazdálkodás a torna völgyében

vid/ká/sk/a/la 1965. november 10.

a bakony délnyugati lejtőjén, a torna patak völgyében gazdálkodó termelőszövetkezetek vízgazdálkodási és talajvédelmi társulást alakítottak. a környéket ugyanis már évek óta fenyegeti az erózió, a bőséges csapadékot a földek nem tudják hasznosítani, a vízjórésze a teremőtalajt pusztítva fut le a dombokról.

a társulat tagjai a környező községek határában eddig 2500 holdon végeztek mélylazítást, s ezzel sikerült a talaj víznyelő képességét javítani, egyúttal csökkenteni az erózió pusztítását. ugyancsak ezt a célt szolgálta a csaknem másfél ezer holdon végrehajtott meszezés is. a tereprendezés során elegyengették a vizmosásokat, 60 kilométer hosszúságban árkokat ástak. városlődnél megépítették az első víztárolót is, amely 150 000 köbméter vízmennyiség befogadására képes.

a korszerű talajvédelemnél nélkülözhetetlen erdészeti beavatkozást sem mellőzik. a vizmosásokat a költséges kőgátak helyett cserjesövényekkel kötik meg. urkut, városlőd és kislőd termelőszövetkezeteknek földjein 50 kilométer hosszúságú cserjesávot telepítenek./mti/

--

10.25/a

- 21 -

bb 30. újabb érdekes tanulmányok a bács megyei honismereti kutatók tollából

vid j-lm fm

1965. november 10.

örvendetesen fellendült a honismereti mozgalom bács-megyében. az idén például huszonöt érdekes tanulmányt irtak a mozgalomban résztvevő kutatók. jócs ferenc, a megyei könyvtár munkatársa a kecskeméti alsófoku oktatás fejlődését dolgozta fel, dr kálmán lajos zenetanár pedig kecskemét környékének gazdag népzenejéről készített dallamstatisztikát. mások jókai mór és móríc zsigmond kecskeméthez fűződő kapcsolatait kutatták. a megye ifjúságának életéről dr. bánó magda irt tanulmányt. fajs községben idős emberek elmondása alapján feljegyezték az egykori babonás szokásokat, hiedelmeket. érdekes munkát fejezett be kucz károly kalocsai tanár, a halászelet kiváló ismerője, aki foktő községben összegyűjtötte a vízi élet már kihalóban levő szókincsét. a foktői halászelet szavait összehasonlítja az ország más jellegzetes halászeleteinek - a tizza, a körösk és a dráva vidéke - nyelvjárásaival./mti/

-. -

bb 32. az európai szocialista országok meteorológiai szolgálatai

j-lm la

1965. november 10.

budapesten ültek össze, hogy megvitassák a meteorológiai kutatások nemzetközi koordinációját. az ünnepélyes nyitóülés után november 10-én kezdték meg a napirendre tűzött dinamikus és szinoptikus meteorológiai klimatológia, továbbá az agró- és biometeorológia területén folytatandó kutatások összehangolását./mti/

-. -

10.35/a

- 22 -

bb 33. a kukorica kivételével minden termés lekerült az állami gazdaságok földjeiről

i cs/gk-lm ká

1965. november 10.

a hosszúra nyult, többnyire enyhe és száraz őszt kedvezték az időszerű őszi munkáknak, és az állami gazdaságok gépesített brigádjai, munkacsapatai a jó idő minden óráját jól kihasználták a szántás-vetésre, illetve a kapások és egyéb későn érő növényfélék betakarítására. a legutóbbi jelentések szerint a kukorica kivételével minden termés lekerült a földekről: végeztek a silózással, az őszi gabonafélék és kevérektakarmányok vetésével, továbbá a burgonya, a cukorrépa, a napraforgó és a rizs betakarításával, befejezték a rizs cséplését. a kukorica betakarításában - a késői érés miatt - tapasztalható ugyan elmaradás, mégis sokkal előbbre tartanak, mint a múlt év hasonló időszakában. még körülbelül 35 000 hold kukorica várja az adapterrel felszerelt kombájnokat, csőtörő gépeket vagy kézi munkacsapatokat. az őszi mélyszántással az előírányt felén túljutottak: országosan körülbelül 55 százaléknál tartanak./mti/

-. -

bb. 34. nyári egyetemek országos intéző bizottsága alakult a tit-ben - 1966-ban nyolc ismeretgyarapító fórum nyílik vidéken - debrecen és kesztely is, belép, a rendező városok sorába

t/tf/gk/a/la

1965. november 10.

a nyári egyetemek következő esztendőre kezdődő programjának kidolgozására és propagálására állandó jellegű országos intéző bizottságot hívott életre a tudományos ismeretterjesztő társulat.

szaporodó számban nyitott művelődési fórumok, új meg új vidéki rendezvények fémjelzik ugyanis a tit egyre szélesebben gyűrűző munkáját. ennek gyümölcse elsősorban a szabadegyetemen érik be, és pedig a tanulmányi évben működő önképző iskolák országos hálózatán kívül nagy hányadában a nyári egyetemeken. az idegenforgalmi szezon júliusi-augusztusi derekán ilyen esemény idén - a tavalyi hárommal szemben - hat helyen volt: esztergomban, miskolcon, pécsen, sopronban, szegeden és veszprémben, mindenütt hasznos, tanulságos, ugyanakkor színes, érdekes programmal. ilyenformán nem véletlen, hogy sok száz hazai és külföldi résztvevő jelentkezett.

/ folyt.köv./
12.30/a

- 23 -

bb. 34./ nyári egyetemek..... folyt./a

1966-ra debrecen és keszthely is csatlakozik a rendező városokhoz.

a tit-egyetemek intéző bizottsága szerdán délelőtt tartotta alakuló ülését budapestben, a kossuth klubban. megjelentek az érdekeltektől művelődésügyi szervek képviselői, s a megyei tit-szervezetek vezető munkatársai. a tanácskozást ortutay gyula akadémikus nyitotta meg, majd megválasztották a 23 tagú intéző bizottságot, amelynek a tit aktivistáin kívül tagjai: dr. ortutay gyula, a tit elnöke, dr. potinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. vitéz andrás, az országos idegenforgalmi hivatal vezetője, schiffer párt, az ibusz vezérigazgatója, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke; feladata: gondoskodni a minél változatosabb tematika összeállításáról és ennek időbeni széles körű publikálásáról hazánkban és külföldön egyaránt.

előzetes tájékoztatásként az mti tudósítójának elmondották: a két-két hétig tartó nyári egyetemeket jövőre is első sorban juliusra időztatják, kivétel a keszthelyi „georgikon”, című rendezvénysorozat, amelyre augusztus második felétől kerül sor. részvételi díj körülbőlül 1500 forint. bemutatják a hallgatóknak magyarország különböző vidékeit, legszebb tájait, gazdasági arculatát, kulturális életét, felelevenítik a történelmi emlékeket, kirándulások, műemléknéző séták, múzeumok felkeresése, gyárlátogatások, hangversenyek, filmek, szindarabok szerepelnek a majdani élmények között. nem lenne teljes a „tananyag”, kiváló magyar tudósok előadásai nélkül.

sopronban például erdészeti, faipari, miskolcon tudományos műszaki, vasipari, vártörténeti, szőlészeti, borászati témákat tűznek napirendre. a veszprémben látogatókat „beavatják”, a balatonkörnyéki gyümölcs-kultúrába, szeged viszont az ifjúság szellemi és erkölcsi fejlődéséről hirdet előadásokat. esztergom művészeti studiumot ígér: bartók béla-ról, valamint a közép-európai reneszánsz és humanizmus művészettörténeti hagyatékáról. pécsen „népek barátsága”, címmel rendeznek nyári egyetemet. a debreceniek tarsolyában mai témák sorakoznak: hazánk társadalmi felépítése, bel-és külpolitikánk, irodalmunk a felszabadulás után, mezőgazdaságunk jövője, modern törekvések a magyar filmművészetben./mti/

12.32/a

- 24 -

bb 35. dobi istván az elnöki tanács elnöke

gk-lm sr

1965. november 10.

táviratban üdvözölte 6. gusztáv adolf svéd királyt születésnapja, a svéd nemzeti ünnep alkalmából./mti/

bb 36. november 26-án összeült a fővárosi tanács - ülést tartott a végrehajtó bizottság

t hi/tné-lm sr

1965. november 10.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén a soronkövetkező tanácsülés előkészítésével foglalkozott. a fővárosi tanácsstagok plénuma november 26-án, az újváros háza nagytermében tartja majd ülését. a most elfogadott napirend szerint megtárgyalják budapest 1966. évi városfejlesztési tervjavaslatát, a kneb összefoglaló jelentését a tanácsi gazdálkodás tapasztalatairól, valamint egyéb előterjesztéseket. a tanácsülésen - külön napirendi pontként - megemlékeznek azokról a fővárosi és kerületi tanácsstagokról, akik a tanácsok fennállásának 15 esztendeje alatt megszakítás nélkül, képviselők választóik, budapest népének érdekeit.

megtárgyalta a végrehajtó bizottság az előterjesztést az emlékművek helyzetéről, a főváros közterületein 1966-ban elhelyezésre kerülő képzőművészeti alkotásokról. budapest parkjait, tereit 2100 emlékmű, szobor, díszkút és egyéb alkotás díszíti, ezeknek becsült értéke mintegy 250 millió forint. a szobrok bizonyos hányada a természetes elhasználódás következtében évről-évre felújításra szorult, emellett súlyos gondot okoz a közterületi alkotások - közöttük nem egyszer pótolhatatlan művészi értékű emlékek - szándékos rongálása. a főváros szerte elhelyezett képzőművészeti alkotások állandó őrzése megoldhatatlan feladat, s a végrehajtó bizottság véleménye szerint szélesebb társadalmi gondoskodással - az ifjúsági szervezetek, népfőrd-bizottságok, stb. patronáló tevékenységével - az egész lakosság segítségével lehet csak eredményesen megóvni a főváros értékeit az erőszakos rongálástól.

1966-ban egyébként 13 új képzőművészeti alkotással gazdagodik a főváros, ezek között több jelentős politikai téma is szerepel. megterveztetik például - közös kompozícióban - marx és engels emlékművét, - ez a vigadó-teret díszíti majd, - s ugyanilyen megoldásban készítik el a tanácsköztársaság három vezéralakjának - kun béla-nak, szamuely tibornak és landler jennőnek - emlékművét, amelyet a kun béla téren állítanak fel.

/folyt.köv./
12.45/a

- 25 -

bb 36. / november 26-án...1.folyt./-Lm

a programban szerepel a budai önkéntes ezred emlékművének megalkotása is, a szobor a vérmezőt díszíti majd. a margitszigetet fokozatosan képzőművészeti-kertészeti egységgé alakítják. a sziget parkjai adnak majd végleges otthont a városligetből kiszorult művészeti mellékszobroknak: rekonstruálják és a palatinus strand előtt ismét felállítják a napozó lány című szobrot, s a margitszigeten kap helyet a furulyázó lány szobra is, kerényi jeno művész alkotása.

budapest hangversenyéletének kérdései is szóba kerültek az ülésen. az országos filharmónia jelentése szerint a fővárosban évente átlagosan 400 hangversenyt tartanak, mintegy 300 000 hallgató előtt. a népszerű sorozatok közé tartoznak a peremkerületi ifjúsági hangversenyek, ezekre mintegy 5 000 fiatal váltott állandó bérletet. a műsorok ifjú hallgatóinak zenei neveléséhez nagyban hozzájárul az ifjúsági zenebarátok klubjainak mozgalma, amely a „jeunesse musicales”, nemzetközi szervezet tagjaként tevékenykedik. az országos filharmónia a közeljövőben újabb bérletsorozatokat indít. ilyen lesz a négy évszázad kamarazenéje című nyolc előadásos sorozat, a budapesti szakszervezetekkel együttműködve rendezendő népszerű zenekari hangversenyek öt előadása, továbbá a karácsonyi ajándékberlet. a nyári hangversenyélet fellendítéséről is gondoskodnak, a korszerűtlenné vált károlyi kertet átépítik, s egyidejűleg megoldják a rekonstrukcióval összefüggő akusztikai, műemlékvédelmi és városrendezési problémákat is./mti/

bb 37. ülést tartott a mezőgazdasági minősítő tanács

t ie/Lm ká

1965. november 10.

szerdán a földművelésügyi minisztériumban dr. soós gábor miniszterhelyettes elnöklétével ülést tartott a mezőgazdasági minősítő tanács. az ülésen megvitatták és elfogadták az új növényfajták elismerésének minőségi követelményeit.

a növényfajták minősítésének irányelveit legutóbb 1960-ban állapították meg, s azok ma már nem mindenben felelnek meg a mezőgazdaság, illetve a feldolgozás és fogyasztás szükségleteinek. a növénytermesztés belterjes fejlődése, a gépesítés, kemizálás elterjedése, valamint az élelmiszeripar és a kereskedelem növekvő igényei az új növényfajtákkal szemben is magasabb követelményeket támasztanak.

/folyt.köv./

13.15/a

- 26 -

bb 37. /ülést tartott...1.folyt./Lm

a mezőgazdasági minősítő tanács most több mint 80 féle, a nagyüzemekben termesztett valamennyi fontosabb szántóföldi és kertészeti növényre megállapította a köztermesztés igényeit, amelyeket az új fajták nemesítésénél, illetve a külföldi fajták honosításánál figyelembe kell venni.

a legfontosabb követelmények: alkalmasak legyenek a gépi betakarításra, jól hasznosítsák a műtrágyát és az öntözést, s ellenállóak legyenek a betegségekkel, valamint az időjárási szélsőségekkel szemben. a zöltség- és gyümölcsfajták egy részének rendelkezniük kell a gyorsan fejlődő konzerv- és mélyhűtőipar által megkívánt tulajdonságokkal, a nyers fogyasztásra kerülő fajtáknak a hazai és külföldi vásárlók változó ízlését, növekvő minőségi igényét kell kielégítenie./mti/

bb 38. hatszáz traktor dolgozik az őszi mélyszántáson
zálaban

vid ká/sk-Lm La

1965. november 10.

az utóbbi napokban 600 traktor szabadult fel a különböző mezőgazdasági munkák alól zala megyében, s ezeket az erőgépeket most az őszi mélyszántásnál foglalkoztatják. a 600 traktor 2500 hold mélyszántással végez naponta. a mélyszántással egyidőben jó ütemben halad a trágyázás, a tervezett 45 000 holdból már csak 10 000 holdon kell pótolni a talajfertőt. a még kint levő termények betakarításához igénybe veszik a lófogatokat is. a megyében mintegy 2000 pár lófogat segíti az őszi munkákat./mti/

bb 39. a hazafias népfront országos tanácsa

sk-Lm sr

1965. november 10.

szakismereti bizottságának vezetői szerdán a népfront székházában a mezőgazdasági szakképzés társadalmi segítségéről tanácskoztak. szatmári nagy imre titkár vezetésével megvitatották, hogyan lehet az üzemi szakköröket segíteni, valamint népszerűsíteni a szakkönyveket és a mezőgazdasági pályát./mti/

13.20/a

- 27 -

bb. 40. időjárásjelentés

Lk/a

1965. november 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. november 10-én, szerdén 12 óra 30 perckor:

a párás, ködös idő tovább tart

az erősen felhős, párás sokfelé ködös időjárás európa-szerte tovább tart. a szovjetunió európai területén nagy kiterjedésű havazások, európa többi részén, a skandináv-félsziget és a balkán-félsziget kivételével esőszitálások vannak. hazánkban tegnap borult, ködös volt az idő és többhelyen eszeltek ködcsitálást. a csapadék mennyisége csak a dunántúlon érte el az 1-3 milliméter, máshol 1 milliméter alatt maradt. a hőmérséklet a nap folyamán a ködösök, tiszta és zagyva által határolt országrészben 0-3, az ország többi részén 4-7 fokig emelkedett, ma hajnalban az északkeleti részekén mínusz 2 - plusz 2, máshol 0 - plusz 5 fokig süllyedt.

ma délelőtt folytatódott a ködös, borult idő és sokhelyen volt ködcsitálás. a hőmérséklet 1-5 fok között volt.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 3,7 fok volt, 3,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás csütörtök estig: néhány helyen átmenetileg felszakadozó felhőzet, de az ország nagy részén továbbra is párás, ködös idő, szórványosan fellépő szitálással, esővel. mérsékelt szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-9 fok között, délkeleten egy-két helyen kévéssel 9 fok felett.

a duna vizállása budapestnél 152 centiméter. /mti/

--

13.25/a

- 28 -

bb. 41. magyar szakácsművészet hete Lausanne-ban

i/sz/tné/a/vg

1965. november 10.

a közelmúltban lezajlott genfi magyar hetek kiemelkedő közönségsikere nyomán - mintegy a magyar hetek folytatásaként - szerdán lausanne legnagyobb éttermében, a metropolban megkezdődött a magyar konyhaművészet hete. ennek során budapesti szakácsok 15 féle magyar ételkülönlegességet mutatnak be a svájciaknak. a magyar gasztronómiai hétér egyénként genfből lausanneba érkezett pécsi józsef és népizenekeara./mti/

bb 42. a népfrontmozgalom feladatai a rét- és legelőgazdálkodás megjavításában - ülést tartott a hazafias népfront somogy megyei bizottsága

vid ká/sk-lm bs

1965. november 10.

somogy megyében a mezőgazdaságilag művelt terület 22 százaléka, - több mint 155 000 hold- rét és legelő, ez a terület a szarvasmarhaállomány részére biztosíthatná az elegendő mennyiségű szalastakarmányt, az elmúlt években azonban a rét- és legelőterületek többsége nem részesült megfelelő ápolásban, a hozamok évről-évre csökkennek. erről tárgyalt szerdán a hazafias népfront somogy megyei bizottsága kaposvárott. varga károlynak, a népfront megyei titkárának előterjesztése alapján megvitatták az állattenyésztés fejlesztésében, a rét- és legelőgazdálkodás megjavításában a népfrontmozgalomra váró tennivalókat. az ülés résztvevői megállapították, hogy mintegy 60 000 holdon viszonylag egyszerű eszközökkel, gyomirtással, ápolással, műtrágyázással rövid idő alatt egy-két mázsával lehetne növelni a holdankinti szénhozamot.

a népfront kezdeményezésére társadalmi ügyé teszik a megyében a rét- és legelőgazdálkodás megjavítását. a népfront műszaki akcióbizottsága segítséget nyújt a legelők fásítási, valamint a rétek, legelők vízrendezési terveinek elkészítéséhez. a megyei tapasztalatok figyelembevételével rét- és legelőgazdálkodással foglalkozó kiadványt készítenek, bemutatókat, tapasztalatcseréket, ankétokat rendeznek a legjobb módszerek elterjesztésére./mti/

--

13.45/Lm

-29-

bb. 43. másfélmillió mázsa cukorrépa termelt borsodban

vid/ká/sk/a/La

1965. november 10.

borsod megyében - néhány kisebb parcellát kivéve - befejeződött a cukorrépa szedése. a közp. gazdaságok az idén csaknem 11 000 holdon termesztették a fontos ipari növényt, s a hagyományos taktaközi termőterületen kívül új cukorrépa termő körzetek alakultak ki az alföldi jellegű mezőkövesdi járásban, valamint a sajó és a bódva völgyében. noha sok helyen a tavaszi áradások és a belvizek károkat okoztak, az átlagtermés a korábbi éveknél jobb volt, megközelíti a 160 mázsa. a taktaközben a tsz-ek holdankinti átlagtermése mindenütt meghaladta a 200 mázsa. a borsodban termelt cukorrépa mennyiségét másfélmillió mázsa becsülik./mti/

-.-

bb. 44. részkérdések tárgyalásával folytatódik az üzemszervezési kongresszus

t/tz/gk/a/vg

1965. november 10.

szekcióüléseken folytatta tanácskozását szerdán a gépipari tudományos egyesület 3. üzemszervezési kongresszusa.

a technika házában tárgyaló első szekcióban, amely a műszaki fejlesztés és a kereskedelemfejlesztés szervezései- nek kérdéseivel foglalkozik, először dr. Lázár Péter és dr. Gáspár István, az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ főigazgatója, illetve osztályvezetője tartotta meg közös előadását. részletesen kifejtették, hogy a gyártási technológiák tökéletesítésével, a gyártmányfejlesztéssel, valamint a gépesítéssel és az automatizálással kapcsolatos feladatok csak akkor oldhatók meg helyesen, ha a vezetők mindig idejében tudomást szereznek a mások által elért hazai és külföldi eredményekről is. a rendkívül szerteágazó szakirodalmat azonban ma már csak az önálló magas színvonalú műszaki-gazdasági tájékoztató szolgálat tudja a kellő mélységben feltárni és az eredetivel egyenértékű összefoglalás formájában az érdekeltek rendelkezésére bocsátani. ezt a munkát nagy mértékben segítheti a nemzetközi együttműködés. a kgst-országok dokumentációs szervei között kibontakozóban is van már a tájékoztató anyagok kölcsönös cserje, ami egyre inkább lehetővé teszi az egyes országokban az erőknél egy-egy meghatározott témára való összpontosítását, s ezen keresztül a munka további ésszerűsítését és költségeinek csökkentését is.

/ folyt.köv./
14.15/a

m

- 30 -

bb. 44./ részkérdések.... folyt./a

a termelés-szervezéssel foglalkozó második szekció a medosz-székházban ülésezett. a szerdai tanácskozás első előadását Páll András, a Kohó-és Gépipari Minisztérium Híradástechnikai Igazgatóságának csoportvezetője tartotta. hangsúlyozta többek között, hogy az egyenletes termeléshez a szükséges feltételeket a vezetésnek kell biztosítani a különböző teendők összehangolásával. kiemelte, hogy az előkészítés közben a gyártás minden feltételét időben kell megteremteni, mert más- képpen a gyártó részlegektől nem lehet egyenletes termelést követelni, hiszen csak azt gyárthatják, amire az adott pillanatban éppen lehetőségük van. az egyenletes termelésnek alapvető feltétele az előkészítés mindenkorai helyzetének állandó ellenőrzése, mégpedig pontos mérések útján. a vezetőknek ebben a tekintetben is időben kell olyan hiteles, részletes tájékoztatásokat kapni, amelyeknek birtokában megfelelő előrelátással nozhatja meg intézkedéseit.

a kongresszus két szekciójában szerdán még további 13 előadás hangzik el, közülük öt külföldi szakemberek részéről. a két szekció csütörtökön és pénteken külön folytatja tanácskozásait, a kongresszus plenáris záróülésére szombaton kerül sor a technika házában./mti/

-.-

bb. 45. Dobi István, az elnöki tanács elnöke

hne-lm sr

1965. november 10.

táviratban üdvözölte Felix Houphouët-Boigny-t, az elefántcsontparti köztársaság elnökét, köztársasági elnökké történt újraválasztása alkalmából./mti/

-.-

14.20/a

- 34 -

Ma

bb.46. műszaki könyvkiállítás nyílt miskolcon

vid/lk n ki

1965. november 10.

a mtesz borsod megyei intézőbizottsága, a miskolci tervező vállalat, valamint az állami könyvtárjesztő közös rendezésében szerdán műszaki könyvkiállítás nyílt miskolcon a mtesz szék- házában.

különösen nagy számban szerepelnek a kiállított művek között az építkezésekkel foglalkozó szakmunkák, valamint a borsodai iparvidéken különösen nagy érdeklődésre számot tartó vegyészeti, kohászati és bányászati vonatkozású művek. /mti/

.-.

bb.47. ideiglenes benzinbontó berendezést avattak pécssett

vid/lk n ki

1965. november 10.

pécssett a gázellátás javítására ez év tavaszán ideiglenes benzinbontó építését kezdték meg. a napi 30.000 köbméter teljesítményű benzinbontót dr. Lőrincz Imre nehézipari miniszterhelyettes szerdán ünnepélyesen átadta rendeltetésének. a berendezésben a benzin magas hőfokon légneművé válik és vegyileg is felbomlik. az így nyert gázt keverik a hagyományosan előállított gázzal, majd a hálózatba vezetik.

a most átadott berendezés csak átmenetileg segít a rohamosan fejlődő város gázproblémáján. már tervezik egy új benzinbontó építését, amelynek napi teljesítőképessége 200 000 köbméter lesz. /mti/

14.40/-n

.-.

mag

-32-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y

1965. november 10.

bb.48. a minisztertanács ülése

n la

1965. november 10.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács szerdán ülést tartott, az építésügyi miniszter az árvíz okozta épületkárok helyreállításáról tett jelentést. a kormány a jelentést megvitatta és elfogadta.

az országos vízügyi főigazgatóság vezetője és az igazságügyminiszter a kormány elé terjesztette a vízgazdálkodási társulatokról szóló törvényerejű rendeletnek és a végrehajtási kormányrendeletnek a tervezetét. a minisztertanács úgy határozott, hogy a törvényerejű rendelet tervezetét az elnöki tanács elé terjeszti.

a központi statisztikai hivatal elnöke az adatszolgáltatások felülvizsgálatáról tett jelentést. a kormány a jelentést megvitatta, elfogadta és határozatot hozott.

a fővárosi tanács vb elnöke az 1966-ban kezdődő és a városképet jelentősen fejlesztő budapesti építkezésekről tájékoztatta a kormányt. a kormány a tájékoztatót tudomásul vette.

a pénzügyminiszter előterjesztése alapján a minisztertanács módosította a földadóról szóló kormányrendeletet.

a közlekedés- és postaügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány elfogadta a légifuvarozási szabályzatot.

a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője tájékoztatta a kormányt a megyei tanácselnökök októberi értekezletéről, s javaslatot tett a tanácselnökök novemberi értekezletének összehívására és napirendjére. a kormány a jelentést, illetve a javaslatot elfogadta.

15.55/-n

x x x

/folyt.köv./

14.45/a

- 1 -

klc

bb.48./ a minisztertanács ülése...1. folyt./ n

az építésügyi miniszter tájékoztatója az alábbiakat tartalmazza:

az árhullámok elvonulása után megállapították, hogy 4130 lakóépület megrongálódott, de helyreállítható, míg 1130 lakóépület teljes újjáépítésre szorul. a káradatok nem véglegesek, mert a megrongálódott házak tulnyomó része vályogból és vertfalból készült, amelyekben rejtett károk is keletkeztek, s ezeket csak akkor lehet észlelni, amikor már teljesen kiszáradtak.

intézkedés történt, hogy az újjáépítéshez, illetve a helyreállításához szükséges anyagokat soronkívül bocsássák rendelkezésre. az anyagellátás kielégítő, nehézségek csak abból adódtak, hogy időnként kevés volt a szállítóeszköz. a kivitelezést elsősorban helyi építőipari szervek végzik. a helyreállítást és újjáépítést társadalmi munka is segíti.

miután az anyagellátást és a kivitelező kapacitást illy módon biztosították, október 31-ig a tönkrement lakóépületek 69 százalékának újjáépítését megkezdték, 26 százalék fel is épült már. a sérült lakóépületek 48 százalékát szintén helyreállították. a károsultak egy része azonban csak a jövő évben kívánja lakóházát helyreállíttatni, mert a tél elejéig nem szárad ki a talaj.

a személyi tulajdonban lévő lakóépületek helyreállítási munkálatai előreláthatólag 1966. első negyedévében befejeződnek.

a minisztertanács megállapította: az árvíz- és belvíz okozta károk helyreállításával kapcsolatban újabb kormányintézkedés kiadására nincs szükség. az illetékes miniszternek és az érintett tanácsok vb elnökeinek feladatává tette, hogy további hatékony intézkedésekkel segítsék elő a lakóépületek újjáépítésének és a károk helyreállításának meggyorsítását.

/folyt.köv./

16.04/-n

x x x

- 2 -

kl

bb. 48./ a minisztertanács ülése...2. folyt./ n

a központi statisztikai hivatal elnökének az adatszolgáltatások felülvizsgálatáról előterjesztett jelentése becsámol arról, hogy az adatszolgáltatási rendszert már 1965-ben egyszerűsítették és 1966-ra további csökkentéseket határoztak el. megfelelően részletezett adatokra azonban a jövőben is szükség van, sőt a fejlettebb gazdasági módszerek alkalmazása nem egyszer bővülő adatszolgáltatást kíván meg. az adatigények csökkentése miatt a reális információs szükséglet kielégítése nem szenvedhet csorbát.

a központi statisztikai hivatal, a minisztériumok és a főhatóságok által elhatározott adatszolgáltatási egyszerűsítések jellege a következőkben foglalható össze:

több olyan területen, amelyre vonatkozóan eddig teljeskörű adatgyűjtést végeztek, 1966-tól csak az adatszolgáltatók egy részétől kérnek be adatokat, más területeken a havi vagy negyedévi adatszolgáltatást félévesre vagy évesre változtatják.

a minisztertanácsnak a jelentés alapján hozott határozata kimondja: az adatkérők továbbra is vizsgálják az adatszolgáltatások egyszerűsítésének lehetőségét és a következő években is tegyenek ilyen intézkedéseket. az adatszolgáltatások engedélyezési rendszerének általános, újabb jogi rendezését a minisztertanács nem tartja szükségesnek. ez alól csak a mezőgazdasági termelészövetkezetek területe jelent kivételt, mivel tőlük gyakran kérnek szakszerűtlenül vagy feleslegesen adatokat. ezért 1966-tól kezdve a földművelésügyi minisztérium és valamennyi alárendelt szerve csak a miniszter, más szervek pedig csak a központi statisztikai hivatal elnökének engedélyszámával ellátott kérdőíveken kérhetnek adatokat a mezőgazdasági termelészövetkezetektől.

x x x

/folyt.köv./

16.17/-n

- 3 -

kl

bb.48./ a minisztertanács ülése...3. folyt./ n

az eddig érvényben volt földadó rendelet módját adott arra, hogy a négy katasztrális hold földnél, illetve az egy katasztrális hold szőlőnél kisebb területet használók, ideértve a termelőszövetkezeti tagok háztáji területeit is - tetszés szerint akár pénzzel, akár búzával adják le a földadót. a tapasztalatok azt mutatták, hogy a fizetésnek ez a módja - az átadott terményhez képest - aránytalanul sok adminisztrációval járt. ezért a kormány most úgy határozott, hogy a négy katasztrális holdnál kisebb föld-, illetve az egy katasztrális holdnál kisebb szőlőterületet használók, valamint az endőrbirtokossági társulatok ezentúl pénzben fizessék a földadót, ezzel több mint egy millió adózó egyszerűbben, a többi adó lerovásával egyidejűleg tehet eleget adófizetési kötelezettségnek és csökken mind az adóügyi, mind a terményfelvásárló szervek adminisztrációs munkája.

x x x

a fővárosi tanács elnökének tájékoztató jelentése kiemeli: a jelentősebb építkezéseket azoknak a városépítési célkitűzéseknek rendelik alá, amelyeket a kormány által még 1960-ban jóváhagyott városrendezési terv foglalt egységes koncepcióba.

a kelenföldi lakótelepen a szovjet házgyár termékeinek felhasználásával 10 emeletes lakóházak építését kezdik el. ezzel kialakul budapest egyik legszebb új városrésze. öt épületbe már 1966-ban beköltözhetnek.

ezer-ezer lakásos program alapján folytatódik kőbánya és pestszécsény központjának kiépítése. mindkét kerületben néhány 9 emeletes épületet is emelnek. a váci ut és az árpád ut találkozásánál felépítik az ugynevezett újpesti városkaput.

a várnegyedben befejezik 15 műemlék jellegű épület felújítását. felépítik az uri utca és a szentháromság utca sarkán a háboruban tönkrement fehér galamb vendéglő épületét, ez első sorban idegenforgalmi szempontból jelentős. folytatják az utburkolatok és a közvilágítás korszerűsítését, valamint a palotának és környékének helyreállítását. az őt öröklakás-akció keretében nagyobb ütemben kezdik meg a vár keleti és északi oldalának, valamint az ehhez csatlakozó vizivárosi területnek rekonstrukcióját. 1966-ban ezen a területen körülbelül 20 lakóház építéséhez fognak hozzá.

16.37/-n

/folyt.köv./

-4-

bb.48./ a minisztertanács ülése...4. folyt./ n

a belső kerületek városképét a forgalmasabb utvonalakon és tereken a foghíjak beépítésével javítják. 1966-ban - többek között - a tanács körút, a bajcsy zsilinszky ut, az arany jános utca, az alagút utca, a mártírok utja néhány szembetűnő foghíjas telkét építik be. a belvárosi városkép fejlesztését szolgálja továbbá néhány főutvonal és tér - elsősorban a tanács körút, a károlyi minály utca és a kálvin tér - avutt lakóépületeinek felújítása.

a nagykörút és a rákóczi ut kereszteződésénél 1966-ban kialakul a földalatti-vasút állomását is kiszolgáló gyalogos aluljáró rendszer. egyidejűleg megkezdik a corvin áruház korszerűsítését.

parkosítják a petőfi hidtől északra eső duna-parti területet, a kinizsi utca és a közraktár utca sarkán pedig 400 személyes diákszálló építéséhez kezdenek. a fogaskereki vasút alsó állomásával szemben hozzáfognak a 13 emeletes „budapest”, szálló építéséhez. az e- -ös európai kontinentális út budapestre bevezető szakaszának folytatásaként tovább építik a budaörsi utat a hamzsabégyi ut és a villányi ut között./mti/

16.33/-n

.-.

-5-

bb. 49. megkezdődött a vickers limited angol cég tudományos ankétja budapestén

i sl/sk/ki/gy/hk

1965. november 10.

szerdán az egészségügyi minisztérium orvosi műszerügyi intézetében tudományos ankéttal egybekötött bemutató kezdődött az ugynevezett hyperbarikus technika alkalmazásáról. a vickers limited angol cég szakemberei több előadásban ismertetik, a hyperbarikus, vagyis a túlnyomásos technika alkalmazását az orvostudományban. bemutatják például legújabb túlnyomásos berendezésüket, a hyperbarikus ágyat, ahol a beteget három atomszférás légnymással gyógyítják. az ágyat magában foglaló burához műszerfal is tartozik, ahonnan az orvos telefonon fenntarthatja a kapcsolatot a beteggel, gombnyomással szabályozza a légnymást, s különféle műszerekkel vizsgálhatja a beteg állapotát.

a három napig tartó ankéton kardiológusoknak, sebészeknek és radiológusoknak külön-külön előadásokat tartanak. az ankétot dr. horvai ervin, az orvosi műszerügyi intézet igazgatója nyitotta meg, a jelenlevő professzoroknak dr. m.a. williams, a vickers limited cég orvosi osztályának vezetője mutatta be a nagyjelentőségű műszert. a megnyitón részt vett rubányi pál, az egészségügyi minisztérium fősebésze és martos istván, a medicor művek műszaki igazgatója is./mti/

..

bb. 54. megyei békeaktiva-értekezlet kecskeméten

vid j/fm/gy/hk

1965. november 10.

szerdán békeaktiva-értekezletet rendeztek kecskeméten, a hazafias népfront bács megyei bizottságának székházában. a tanácskozáson száz békeaktivista vett részt. zala tamás, a magyar nemzet külpolitikai szerkesztője tartott tájékoztatót az időszzerű nemzetközi kérdésekről./mti/

..

bb. 54. december 1-ig lehet engedélyt kérni naptárak kiadására

i vt/sk/zs/gy/hk

1965. november 10.

az 1967-ben megjelent, nyomdai uton előállított, bármilyen alakú, kereskedelmi forgalomba kerülő vagy ajándékozás céljára szolgáló naptár és kalendárium kiadására ez év december 1-ig kell engedélyt kérni a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságától /v. kerület szalay utca 10-14./ a határidő után érkező kéréseket nem veszik figyelembe./mti/

..
- 33 -

15.45

10/11

bb. 50. csaknem nyolcvan gázló a dunán és a tiszán - néhány centiméteres gyenge áradás kezdődött - inga uszály-járat budapest és a reniben várakozó duna-tengerjáró hajók között

ö sb-hbj/lk/vg/gy/hk

1965. november 10.

az őszi csapadék a vártnál később és szegényesebben érkezett. a kiszáradt talaj a csapadék nagyrészt elnyelte és csak keveset engedett át a folyónak. így a dunán és a tiszán egy-két centiméteres ingadozástól eltekintve továbbra is a szokásosnál sekélyebb a víz és több a gázló. ásványráló alatt a dunán 17, a tiszán pedig tiszafürednél mindössze 11 deciméter mély a hajózható meder. a két folyó magyar szakaszán csaknem nyolcvan gázló nehezíti a hajózást. az osztrák vízügyi szakemberek szerdai jelzései szerint az utóbbi 24 órában bécsnél 22 centiméterrel emelkedett a vízszint. ezzel viszont ki is merült az áradás, nem kapott újabb utánpótlást. a gyenge bécsi áruhullám csütörtökre éri el rajkát és szombatra várható budapestnél, de a magyar szakaszon a vízszint emelkedése már sehol sem haladja meg a 10 centimétert.

a rendkívül nagy szállítási feladatok arra kényszerítették a mahart-ot, hogy az alacsony vizállás és a gyakori ködök ellenére félig terhelt uszályokon továbbítsák a mezőgazdasági és ipari termékeket.

a felső-dunán a sekély merülésű vontatók közlekedtetésével kocszot és olajat szállítunk ausztriába, linzből és regensburgból pedig mütrágya és papír) érkezik.

az al-dunán az ugynevezett zuhatagi szakaszon a rossz hajózási viszonyok miatt turnu-severin és moldova között könnyíteni kell az uszályok terhén. a mahart ezekben a napokban egy öt tonnás uszódarut irányított erre a duna-szakaszra, hogy a fekete tengeri kikötőkből teljes terheléssel érkező uszályokból az áruk felét üres uszályokba rakja át. a kisebb terhelésű uszályokat már tovább tudják vontatni a sekély merülésű vontatók.

inga-uszály-járatok közlekednek a dunán reni és budapest között. az alacsony duna-vizállás miatt ugyanis a duna-tengerjáró hajóink nem juthatnak el csepelre. a földközi-tengeri kikötőkből érkező árut reniben magyar uszályokra rakják és ezeken kerül budapestre. az exportra szánt áruk ugyancsak uszályokon jutnak renibe, ott átrakják a duna-tengerjáró hajókra, így az alacsony vizállás ellenére is vízi úton kerül a magyar áru közel-keletre. /mti/

..

- 34 -

bb. 51. 19 900 vagon burgonya, zöldség, gyümölcs az ország „kamrájában”,
1 kz/ká/gy/hk

1965. november 10.

rövidesen itt a tél, itt az ideje megnézni mi van az ország „kamrájában”,? e kérdéssel kapcsolatban a szövért munkatársai elmondták, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt általában gyenge termés ellenére az 1964. évinél 276 vagonnal több, együttesen 19 900 vagon burgonyával, zöldségfélével és almával biztosítják a városok és az ipartelepek téli ellátását. a készletek összetételében, az elmúlt évihez mérten bizonyos eltolódás tapasztalható az alma rovására, illetve a burgonya és a zöldségfélék javára. almából - sem mennyiségileg, sem minőségileg - nem tudják az elmúlt évi színvonalon tartani az ellátását. a készlet mennyiségileg, körülbelül 1 600 vagonnal marad alatt az elmúlt évinék, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy előreláthatóan már márciusban piacra kerülnek az utolsó tételek. mint ismeretes ez évben még májusban is bőségesen volt a piacokon alma. a tárolt készlet mintegy kétharmad része b-1, b-2 minőségű, de ez majd a „szezon” végén, derekán kerül forgalomba. addig a legkevesbé tárolható b-3 minőségű alma lesz a piacokon és az üzletekben. burgonyából a készletek számottevően meghaladják az elmúlt évit, s egészen új termés megjelenéséig bőségesen fedezik a lakosság igényeit. káposzta kivételével az összes zöldségféléből hasonlóan zavartalan téli, tavaszi ellátásra számíthatunk. a készletek bőségesen fedezik az igényeket gyökérből és sárgarépából is. a keresletnek megfelelő mennyiségben lesz a piacokon karalábé, zeller, stb. az időszak egyik fontos fűszernövényénél a vöröshagymánál minőségi, illetve tárolási gondok jelentkeznek. a kedvezőtlen időjárás miatt fellépett betegségek következtében a hagyma egy része alkalmatlan a tárolásra. éppen ezért intézkedtek, hogy mintegy 150 vagon hagymát szárított állapotban hozzanak forgalomba. az első tételek - együttesen körülbelül 3 vagonnyi szárított hagyma - már kint is van az üzletekben. használati utasítást is tartalmazó csomagokban kerül forgalomba.

a téli tárolásra a kereskedelem együttesen mintegy 120 millió forintot költ. egy mázsa burgonya „megőrzése”, 50 forintba, a zöldségféléké átlagosan 70 forintba, a gyümölcsöké pedig kerekén 100 forintba kerül./mti/

..

bb. 53. csehszlovák tanszer-kiállítás nyílik szombaton budapesten

i vt/hné/zs/gy/hk

1965. november 10.

a magyar-csehszlovák kulturális egyezmény alapján szombaton nyílik meg a csehszlovák tanszerkereskedelmi vállalat kiállítása a marx károly közgazdaságtudományi egyetem épületében. mintegy 250-féle szemléltető és taneszközt láthatnak majd az érdeklődők. a november 22-ig tartó bemutató érdekessége lesz a nyelvi laboratórium, amely egész iskolai osztály - 30 tanuló - egyidejű oktatására alkalmas.

a kiállításon látható fizikai szemléltető eszközök értékes segítséget nyújtanak a korszerű természettudományos oktatáshoz./mti/

..

17,20/m

-35-

bb.57. solymos péter zongoraművész rio de janeiróba utazott

k ol/gk n fm 1965. november 10.

solymos péter zongoraművész, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanára szerdán rio de janeiróba utazott, ahol részt vesz a nemzetközi zenei verseny bíráló bizottságának munkájában./mti/

..

bb.58. szakszervezeti aktivaülés a mémosz-ban

t ni/tné n zs 1965. november 10.

a szakszervezetek budapesti tanácsa szerdán aktivaülést tartott az építők rózsza ferenc művelődési házában, a több mint ezer főnyi hallgatóságot gáspár sándor, a szot főtitkára, a vi. szakszervezeti világtalálkozó vezetője tájékoztatta a varsói tanácskozás munkájáról, határozatairól./mti/

..

bb.59. havannai egyetemi tanárok budapesten

i fe/sk n zs 1965. november 10.

dr. juan a. prohias rodrigueznek, a havannai egyetem tudományos rektorhelyettesének vezetésével háromtagú küldöttség érkezett szerdán budapestre. a kubai egyetemi tanárok egy hetet töltenek magyarországon, több egyetemet keresnek fel, és megbeszéléseket folytatnak a két ország felsőoktatási intézményeinek együttműködéséről./mti/

..

bb.61. oratóriumok juhász ferenc műveiből az egyetemi színpad műsorán

i áe/gk n fm 1965. november 10.

az egyetemi színpadon november 13-án újra műsorra tűzik juhász ferenc műveinek oratóriumi feldolgozásait, amelyeket az elmúlt évadban mutattak be nagy sikerrel. az universitas együttes előadásában kerül színre „a szarvassá változott fiu kiáltozása a titkok kapujában”, című szimbolikus lírai mesejáték, a költő egyik legsajátosabb, legérettebb alkotása, és „az éjszaka képei”, című költemény zenével, kórossal és szólólistákkal megjelentített színpadi változata. a műsorban közreműködik a zeneművészeti főiskola kamarakórusa is bartók béla és oláh tibor kórusműveivel./mti/

..

16.25/-n

-36-

bb. 55. több mint egymilliárd forintot fizetnek a téli kst-k

i kf/kf/ki/gy/hk 1965. november 10.

a dolgozók évről-évre népszerűbb házi bankjai, a kölcsönös segítő takarékpénztárak, országsszerte november közepén kezdik meg a téli lejáratu betétek visszafizetését. az idén 5 019 kst-ben 806 000 dolgozó tett félre rendszeresen havonta bizonyos összeget. a 355 000 budapesti és a 451 000 vidéki kst tag összesen több mint egymilliárd forintot vesz fel ezekben a hetekben. a kézhez kapott összeg csaknem 100 millió forinttal több a tavalyinál. az egész évben apránként összegyűjtött forintokat, az összeg nagyságától függően, a legtöbb esetben szokás szerint családi beruházásokra, karácsonyi ajándékokra költik a kst tagok.

a kst-ben takarékoskodók egyébként év közben kisebb-nagyobb kiadásaira 704 millió forint kölcsönt vettek fel, amelyet időközben visszafizettek, s így most csorbitatlanul kamatostól kapják ki az év során megtakarított pénzüket./mti/

..

bb. 56. perényi miklós gordonkaművész párizsba utazott

i ol/gk/fm/gy/hk 1965. november 10.

perényi miklós gordonkaművész, az 1963. évi pablo casals gordonkaverseny díjnyertese, szerdán franciaországba utazott. a fiatal művész november 12-én hangversenyt ad a párizsi salle gaveau-ban. zongorán közreműködik szücs lóránt./mti/

..

e m b a n g o : holnap,11-én, reggel 5 óráig!!!

bb. 60. a belügyminisztérium szervei

tm/zs/gy/hk 1965. november 10.

izgatás büntették alapos gyanuja miatt előzetes letartóztatásba helyezték a látogató-utlevéllel magyarországra érkezett torma tibor 28 éves, magyar nemzetiségű kanadai állampolgárt, torontói lakost. ügyében a vizsgálat folyamatban van./mti/

..

16.33/-n

-37-

Me

bb.62. . uj fiore a thalia szinhazban

k s/kg n fm

1965. november 10.

a thalia szinhaz „fiorenza„ című produkciójában szerepátvé-
telre került sor. thomas mann művének női főszerepét, fiorét a
körszinházban és eddig a thalia szinházban vendégként bara margit,
a nemzeti szinház művésznője alakította. néhány nappal ezelőtt
sütő irén, a thalia szinház művésze vette át a szerepet, s ezentul
ő alakítja lorenzo de medici szeretőjét, fiorét./mti/

bb.63. befejeződött a magkémiai szimpózium

vid/lk n ki

1965. november 10.

szerdán plenáris üléssel befejeződött debrecenben a magyar
kémikusok egyesülete rendezésében megtartott első magkémiai
szimpózium.

a háromnapos tanácskozáson négy szekcióban több mint
nyolcvan tudományos előadás hangzott el. a magkémiai kutatások
eredményeit és fejlettségét tükröző előadások arról adtak számot,
hogyan ez a fiatal hazai tudományág nemzetközi szinten mérve is
megállja a helyét. a szimpóziumon 120 hazai kutató vett részt,
akik debrecenben megtekintették a kossuth lajos tudományegyetem
fizikai-kémiai intézetének izotóp laboratóriumát és a magyar
tudományos akadémia atommagkutató intézetét.

az első magkémiai szimpóziumon dr. imre lajos egyetemi
tanár, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem fizikai-
kémiai intézetének igazgatója mondott zárszót./mti/

bb.65. kiállítás zalaegerszegen kistfaludi strobl zsigmond
alkotásaiból

vid/j n fm

1965. november 10.

szerdán zalaegerszegen kiállítás nyílt kistfaludi strobl
zsigmond kossuth díjas szobrászművész alkotásaiból. a zalai
származású művész huszonhárom szobrát, illetve azok makettjét,
s többszáz alkotásának fényképét mutatják be a közönségnek. a
kiállított művek között van a „kis makrancos„ és „a vízbelépő„
című szobor is, amelyeket majd zalagerszegen állítanak fel./mti/

16.50/-n

- 38 -

bb. 67. stettner béla grafikai tárlata

k tf/j/fm/gy/cz

1965. november 10.

a képcsarnok vállalat bajcsy zsilinszky uti düner szalonjában
várja az érdeklődőket. a több tucat tus- és tollrajzból, vala-
mint rézkarcból összeválogatott kiállítást szerdán este dr. supka
magdolna művészettörténész nyitotta meg. a bemutatót november
végéig látogathatja a közönség./mti/

.-.

bb. 68. tadeusz link lengyel fotóművész kiállítása

k tf/j/fm/gy/cz

1965. november 10.

szerdán délután nyílt meg a liszt ferenc téri könyvklubban. a
magyar fotóművészek szövetsége által rendezett tárlatot - amely-
nek felvételeiről a testvéri európai szocialista ország életét,
gazdaságát, kulturáját ismerhetik meg a látogatók - aleksander
wozniak, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének
első titkára mutatta be a megnyitó közönségének. a kiállítás
két hétig várja az érdeklődőket./mti/

.-.

bb. 69. legalitás és moralitás

k tf/j/fm/gy/cz

1965. november 10.

cimmel szakmai vitadélután rendezett szerdán a tit országos
jogi választmánya a kossuth klubban. az eszmecsere vezető elő-
adója kósa erzsébet, az mta szociológiai csoportjának aspi-
ránsa és dr. csiky ottó, az igazságügyminisztérium osztályve-
zetője volt./mti/

.-.

17.00/-n

-39-

bb.64. öt megye közlekedési szakembereinek tanácskozása szekszárdon

vid/lk n ki

1965. november 10.

szekszárdon egésznapos tanácskozást tartottak Tolna, Baranya, Somogy, Zala és Fejér megye közlekedési szakemberei az őszi csúcsforgalom időszérii feladatairól.

a tanácskozás résztvevői elhatározták, hogy több vasuti csomóponton, a szekszárdi, a márcali és a pécsi kedvező tapasztalatok nyomán, megszervezik a vasútállomások és az autóközlekedési vállalatok komplex-brigádjait. a tanácskozáson hozott határozatokról tájékoztatják a szállítókat és a fuvaroztató vállalatokat is./mti/

..

bb.70. kifizették a lottó 44. játékhetének főnyereményét

i kf/kf n cz

1965. november 10.

szerdán délután munkatársak, jóbarátok és érdeklődők gyűlésében kifizették a kalocsai OTP fiókban Petrovics Ferencnek, az ottani vegyipari KTSZ. főkönyvelőjének az év hetedik lottó főnyereményét. a szerencsés nyertes 44. játékheti telitalálatára tisztán 1 724 475 forintot vett kézhez. az összeget pedagógus és mérnök fiával osztja meg, felhasználásig azonban a „nagyját”, betétkönyvben helyezték el.

ez az ötitalálatos egyébként a megyében már a második, s úgy látszik fortuna gyakran látogatja a járást is. a közel-múltban ugyanis több, százezer forintot felüli, négyitalálatos lottó nyeremény, 13 találatos totó nyeremény és egy gépkocsi jutott a szerencsés lottózóknak totózóknak./mti/

17.05

- 40 -

bb. 71. nincs ok aggodalomra a föld-ikarus randevu miatt

i tz/gk/gy/cz

1965. november 10.

külföldi források alapján nálunk is híre terjedt, hogy a legújabb csillagászati számítások szerint az Ikarus kisbolygó 1968. június 15-én becsapódik a földre.

a hírrel kapcsolatban dr. Kulcsár György, az Uránia csillagvizsgáló igazgatója elmondotta, hogy ezt a jóslást nem szabad komolyan venni. amikor az Ikarust, ezt a körülbelül másfél kilométer átmérőjű, mintegy ötmilliárd tonna - a földnél billiószor kisebb - tömegű égitestet 1949-ben felfedezték, pályadataiból azt kellett következtetni, hogy 7 millió kilométernél közelebb sohasem kerülhet a földhöz. óriási az eltérés a két eredmény között, pedig mindkét számítás hibátlan. a magyarázat az, hogy a kisbolygó pályáját állandóan módosítják azok az égitestek, amelyeknek közelében elhalad. a jóslatban szereplő időpontig az Ikarusnak - minthogy keringési ideje 408 nap - még több mint két teljes keringést kell bejárnia. nincs az az élő vagy elektronikus agy, amely előre ki tudná számítani, hogy ezalatt milyen újabb hatások, milyen újabb változásokat idéznek majd elő pályája alakulásában.

aggodalomra azonban még akkor sem lenne ok, ha jelenlegi pályája a következő esztendőben semmit sem változnék, ami teljesen valószínűtlen. ma már megvannak a módszerek és az eszközök is ahhoz, hogy az emberiség még a világűrben megváltoztassa az Ikarus sebességét és ezen keresztül pályáját annyira, ami elegendő a találkozó elkerüléséhez./mti/

..

bb. 72. ötezer fogágy-betegre ötvenezer kezelés - eredményesen dolgozik a Hévízi Szájfürdő, kiváló lehetőség kínálkozik egy elterjedt betegség terjedésére

vid j/fm/gy/cz

1965. november 10.

a Hévízi Állami Gyógyfürdő-kórházban öt évvel ezelőtt hozták létre hazánk első szájfürdőjét. ez idő alatt ötezer embert ötvenezer kezelésben részesítettek. a negyven fokos melegvízzel végrehajtott kezelés - amely javítja az immunvérvérkeringését, baktériummentessé teszi az inyasakat és hozzájárul a beteg sejtek regenerálásához - a statisztikai adatok szerint eredményesnek bizonyult. az így kezelt ingyulladásos betegek 88 százaléka gyógyult, 9 százaléka pedig javult állapotban hagyta el a fürdőt. a fogágy-elfajulás esetében a betegek 56 százalékánál a sorvadás esetében pedig a kezelték 28 százalékánál tapasztaltak figyelemreméltó javulást.

a november 11-18 között megtartandó országos fogászati hét alkalmából az MTI munkatársa dr. Tóth Andrásról, a Hévízi Gyógyfürdő kórház fogászfőorvosától kért nyilatkozatot az új gyógykezelés jelentőségéről.

/folyt. köv./

- 41 -

lc

bb. 72. /ötezer fogógy-betegen... 1. folyt./ gy

- az öt év alatt elvégzett ötezezer kezelés azt jelenti, hogy a hévízi szájfürdő a világ egyik leglátogatottabb ilyen jellegű gyógyintézménye lett. a szájfürdő országos érdeklődést váltott ki. a kezelés hatásosságát maguk a kezelték dicsérik. örvendetes az is, hogy ez a kezelési eljárás mindjobban kezd elterjedni hazánkban. az elmúlt évben budapesten, győrött és székesfehérvárott létesítettek szájfürdőt és az idén is újabbakat nyitnak, többi között gyulán, a budapesti máv kórházban és a központi honvéd kórházban.

- szeretném hangoztatni a szájfürdő jelentőségét, mert az ilyen kezelés, vagy ápolás nemcsak gyógyintézetben, hanem minden fürdőszobában, ahol 40 fokos ivóvíz rendelkezésre áll, megvalósítható. egyszerű „vízszugár-fogkefe”, szükséges hozzá, amelyen keresztül a melegvíz az inyre és a fogakra fecskendezhető. ilyen módon ugyanazt a gyógyhatást lehet elérni, mint a hévízi vízzel.

a hungária műanyagfeldolgozó vállalat „tusi”, néven műanyagból elkészítette a „vízszugár-fogkefe”, mintapéldányát, amelyet 6-8 forintos áron tudna forgalomba hozni. a szájtusolás bevezetése így a hagyományos fogápolásnál sem kerülne nagyobb összegbe. a probléma sajnos az, hogy egyelőre magyarországon nem akad egyetlen kereskedelmi szerv sem, amely megrendelné és forgalomba hozná a „tusi”, -t. szeretném, ha az országos fogászati hét alkalmával, ennek a jelentőségére is felfigyelnének a belkereskedelem illetékesei. lakosságunknak hozzávetőleg hatvan százaléka szenved különféle fogógybetegségben, nem szólva arról, hogy emiatt egész sor más betegséget is meg lehet kapni. a házi szájtusolás bevezetésével nemcsak csökkenthető, hanem jórészt megelőzhető is lenne a mai kor gyakori betegsége, a fogógybetegség - fejezte be nyilatkozatát dr. tóth andrás./mti/

bb. 73. barát a csomagtartóban - embercsempészeket ítélték el

i bc/gk/zs/gy/bs

1965. november 10.

hans günter fehrmann és felesége, nyugatnémet állampolgárok, magyarországi útjuk során budapesten találkoztak egy ndk-beli barátjukkal, günter küchenmeisterrel, aki turistacsoporttal érkezett ide.

/folyt. köv./

17.41/gy

- 42 -

bb. 73./barát a csomagtartóban... 1. folyt./ gy

küchenmeister kérésére fehrmannék vállalkoztak arra, hogy gépkecsijukban elrejtve megkísérlik kiszöktesését az nszk-ba. a barát utipoggyászok és üzemanyagkannák között a csomagtartóban helyezkedett el, majd pokróccal letakarták. a határállomáson azonban, ahol éjszaka akartak áthaladni, letelezték az embercsempészesi kísérletet.

a központi kerületi bíróság tiltott határátlépés kísérletében mint bűnszolgálatot hans günter fehrmannat tizónapi, feleségét négyhónapi szabadságvesztésre ítélte, s elrendelte, hogy a büntetés kitöltése után utasítsák ki őket az országból. günter küchenmeister ügyét az államközi megállapodás alapján átadták az ndk hatóságainak./mti/

bb. 74. baráti találkozó egy vii. kerületi iskolában

t vt/sk/gy/cz

1965. november 10.

bensőséges baráti találkozó volt szerdán délután a vii. kerületi hernád utca 3. szám alatti általános fiú-iskolában. a szovjet-magyar baráti társaság küldöttségével hazánkban tartózkodó i.m. kazakov, a szocsi városi párt- és állami ellenőrző bizottság elnöke, a felszabadító harcok egyik résztvevője látogatott el a tanintézetbe, az uttörőcsapat orosz szakkörének meghívására. a nagy szeretettel fogadott vendég tiszteletére ünnepélyes csapatgyűlést rendeztek, s ezen i.m. kazakovot - vörös nyakkendővel - az 1023 hunyadi jános uttörőcsapat tiszteletbeli tagjává avatták, s átadták neki az erről szóló diszoklevelet. az üdvözlő szavak után i.m. kazakov a pajtások nagy érdeklődése közepette idézte a magyarországi felszabadító harcok eseményeit, husz év előtti emlékeit, a harcokhoz fűződő élményeit és ajándékokkal kedveskedett az uttörőcsapatnak.

az ünnepélyes csapatgyűlést követően a szovjet vendég a tanári szobában a tantestület és az orosz szakkör tagjaival találkozott és szívélyesen elbeszélgetett. a látogatás befejező aktusaként kohánka andrásné, az orosz szakkör vezetője fényképekkel tett emlékalbumot nyújtott át i.m. kazakovnak azokról a helységekről - köztük budapestről, szegedről -, amelyeknek felszabadításában annakidején a szovjet hadsereg katonájaként, mint gárdakapitány vett részt./mti/

17.48/-n

-43-

bb.75. ankét salgótarjában a tűzálló anyagok szabványosításáról
vid/sk n cz 1965. november 10.

országos jelentőségű ankétot tartottak szerdán salgótarjában a sikküvegyárban a szabványügyi hivatal s a gyár rendezésében, amelyen az üvegyipari szakembereik kívül részt vettek a nehézipari minisztérium és kohó- és gépipari minisztériumhoz tartozó kohászati üzemek, továbbá más tűzálló anyagot előállító és felhasználó vállalatok képviselői, valamint manek gyula, a magyar szabványügyi hivatal elnökhelyettese.

az ankéton három előadás hangzott el. bánki józsef, a magnezitipari művek kutató laboratóriuma tűzálló anyagipari szabványosítási központja vezetője az üvegyártás tűzálló anyagairól és a szabványosítás jelentőségéről, hánn györgy, a gyár műszaki tanácsadója, a hazai táblaüvegyártó kemencék fejlesztési problémáiról, a tűzálló anyagokkal kapcsolatos megoldandó feladatokról, jászfalusi henrik pedig a gyár műszaki fejlesztési csoportvezetője a tűzállóanyagok korródálása az üvegolvasztó kemencék üzemeltetése közben, címmel tartott előadást, amelyeket élénk vita követtett.

az ankét több célt szolgált. egyrészt a tűzálló anyagok szabványosítását, hiszen, ahogy az ankéton kiderült, mintegy 60.000 tűzálló anyagféleség van jelenleg, aminek a nagy számát a szabványosítással egytizedére lehetne csökkenteni. ezenkívül a nagy méretek csökkentése, a kemence szerkezeti tűzállókövek, egységesítése és mivel ezeket import utján szerzik be, a hazai gyártás beindítása is szerepelt a napirenden.

a méret türések megállapítása is fontos dolog, mert kivitelezésnél nagyon sok gondot okoz. tárgyaltak az új típusú öntött kövek felhasználásáról, a tűzálló anyagok korróziós problémáiról.

az ankét jónéhány probléma megoldását segítette elő, másrészt a szakemberek kicserélhették tapasztalataikat és kooperációs kapcsolat jött létre a közös gondok megoldására.

18.04/-n

.-.

-44-

bb.76. dr. s.h. zaheer,

lm n cz

1965. november 10.

a council of scientific and industrial research /india/ vezérigazgatója tiszteletére rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke szerdán fogadást adott az akadémia tudós klubjában. a fogadáson jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes, s.v. patel, az indiai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, bogdár józsef levelezőtárg, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, valkó endre, a mész főtitkára, és több vezető tudós./mti/

18.04/-n

.-.

bb.77. a kellemesebb, nyugodtabb utazást segíti több mint 650 máv társadalmi ellenőr - kitüntették a legjobbakat

t hbj/gg n vg

1965. november 10.

egy évvel ezelőtt több mint 650 vasutas vállalata, hogy szabadidjében, társadalmi munkában segít felderíteni a személyszállításnál mutatkozó hibákat, közli a máv igazgatóságokkal az utasok panaszeit, kéréseit, javaslatot tesz az utasok számára kedvezőbb menetrend szerkesztésére és szükség esetén fellép a magukról megfelelőkezelt egyénekkel szemben. a társadalmi ellenőrök egy esztendő alatt kitűnő eredményeket értek el. több mint tízezer javaslattal segítettek a személyszállításban mutatkozó hibák kiküszöbölését. az egyik ellenőr például azt tapasztalta, hogy a fűtésidény megkezdése után sem állították be a kályhákat a rétsági váróterembe. bejelentése után 24 órával már fűtöttek. diós elemér főintéző azt tapasztalta, hogy rendkívül zsúfolt a békéscsaba-szeged-dombovár között közlekedő motorvonat. javaslatára szombaton és vasárnap özmozdonnyal vontatott, a korábbinál lényegesen több kocsiból összeállított szerelvény közlekedik. garaba istván a rendőrség segítségét kérte a vonaton garázdálkodók megfékezésére. a kényelmes, kellemes, nyugodt utazás érdekében egy év alatt rengeteget tettek a társadalmi ellenőrök.

a legjobbakat kitüntették. kedden délután ródonyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója kiteny vasutasnak miniszteri, 15 máv-dolgozónak vezérigazgatói dicséretet nyújtott át, hangsúlyozta: a meglévő adottságok mellett is nagyobb kényelmet nyújthat a máv az utazóközönségnek, csak figyelmeseknek kell lenniük a forgalmi dolgozóknak, a jegyvizsgálóknak. az ezernyi kisebb-nagyobb hiba kiküszöböléséhez még nagyobb beruházásokra sincs szükség, csupán törődés, figyelmesség, jóindulat és jóakarattal kell. kérte a társadalmi ellenőröket, hogy további lelkes munkájukkal segítsék a személyforgalom megjavítását.
/mti/
18.36/-n

.-.

-45-

bb. 78. az „Iszony,” ősbemutatójával megnyílt pécsen az első magyar játékfilm-szemle

vid/j n fm 1965. november 10.

pécsen szerdán este a petőfi filmszínházban ünnepélyesen megnyílt az első magyar játékfilm-szemle. a magyar filmművészek szövetsége és a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága által rendezett esemény alkalmából kulturális életünk több vezetője, a filmművészetünk számos képviselője érkezett a városba. a vendégek között van aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese.

L. t. H. H. H.

pécs ünnepi külsővel fogadta a vendégeket. a pannonia szálloda egyik termét nyilvános művészklubba alakította át, amely a következő napokban állandó találkozóhelye lesz a közönségnek a színészekkel, filmalkotókkal, kritikusokkal. elkészült a négy- és félezer szavazócédula is, amelyen a nézők négy féle osztályozással minősítik a látott filmeket. a népes rendezőgárda szerdán kibővült a tanárképző főiskola növendékeivel. ők kalauzolják a vendégeket, felvilágosítást adnak az érdeklődőknek. készül a fesztiválujrság is, amelyet ötzer példányban hoznak forgalomba.

a szemlét palkó sándor, a megyei tanács vb elnöke nyitotta meg, majd herskó jános rendező köszöntötte a fesztivál résztvevőit. ezután került sor a németh lászló regényéből készült „Iszony,” című szélesvásznú film ősbemutatójára. a diszlocádáson jelen voltak a film alkotói és szereplői, köztük németh lászló kossuth-díjas író és hintsch györgy rendező. az előadás után a baranya megyei tanács végrehajtó bizottsága az olimpia étteremben fogadást adott a szemle vendégei tiszteletére.

az öt napos szemle célja, hogy az elmúlt év filmgyártásának mérlegelése, elemzése alapján a szakemberek megállapítsák, milyen eredményeket értünk el, összegezzék a tapasztalatokat és meghallgassák a magyar filmekhez jegyet váltó nézők véleményét.

/mti/

18.40/-n

.-.

-46-

bb. 79. szocialista brigádok klubestje balassagyarmaton

vid tm/gy/hk 1965. november 10.

szerdán este a salgótarjáni szocialista brigádvezetőket, brigádtagokat látták vendégül a szocialista brigádok klubjában balassagyarmaton. a klubesten brigádszervezéssel, brigád- és családtagok kapcsolatával és a szakmai továbbképzés módszereivel ismertették meg egymást a salgótarjáni és balassagyarmati szocialista brigádvezetők. a klubesten saját tanczenekarukat is bemutatatták vendégeiknek a balassagyarmatiak./mti/

bb. 80. megnyílt az országos vasas képzőművészeti kiállítás

t áe/sk/gy/hk 1965. november 10.

a pesterzsébeti vasas művelődési házban szerdán ünnepélyesen megnyitották a vasipari üzemek amatőr alkotóinak hagyományos képzőművészeti kiállítását. a tárlaton 15 nagy üzem képzőművész körének legtehetségesebb tagjai mutatják be műveiket. száz-tizenöt festmény, több szobor és kisplasztika szemlélteti az amatőrök tehetségét, az üzemi képzőművészeti iskolákban folyó munka emelkedő színvonalát. a vasas szakszervezet támogatásával 15 év óta működnek ezek az amatőriskolák, amelyekben mintegy 900 munkás és szellemi foglalkozású dolgozó gyakorolja a tehetségének megfelelő kedvtelését. közülük indult el pályáján több hivatásos művész is.

a megnyitó ünnepségen jutalmakat adtak át a legtehetségesebb kiállítóknak: az i. díjat a beloiannisz híradástechnikai gyár, illetve a diósgyőri gépgyár képzőművész körének, a ii. díjat a csepeli munkásotthon képzőművész körének ítélte a zsűri. ezenkívül 12 amatőr festőművészt részesítettek pénzjutalomban./mti/

bb. 81. a biztosítási és önszegélyező csoportok

sk/gy/hk 1965. november 10.

száz szolnok megyei tagja szerdán látogatást tett a hazafias népfront és az országos béketanács székházában, hogy találkozzék a megye országgyűlési képviselőivel: czinege lajos honvédelmi miniszterrel, a politikai bizottság póttagjával, kiss árpáddal, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökével, a központi bizottság tagjával, nánási lászlóval, a szövesz felügyelő bizottsága elnökével, az elnöki tanács tagjával és z. nagy ferenc-cel, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagjával. a megjelenteket dr. szatmári nagy imre, a népfront országos tanácsának titkára üdvözölte./mti/

18.55/gy

.-.

- 47 -

bb.82. tamara szorokina vendégfellépése az erkel színházban

i ol/gk n fm 1965. november 10.

szerdán este az erkel színházban puccini: bohémélet című operájának előadásán tamara szorokina, a moszkvai nagy színház magánénekesnője alakította mimi szerepét. a dalmű további főbb szerepeit réti józsef, dene józsef, melis györgy, szalma ferenc és szilvássy margit énekelte.

a nagy sikerű esten a zenekart tóth péter vezényelte./mti/

18.59/-n

..

le

-48-

bb.83. időjárásjelentés

gg n bs 1965. november 10.

a meteorológiai intézet jelnti november 10-én,
szerdán este:

felhős, párás idő esővel

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, párás, helyenként ködös idő, többfelé esővel. mérsékelt, időnként élénk keleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön:
4-9 fok között, néhány helyen kevéssel 9 fok felett./mti/

19.50/-n

..
-49-

bb. 66. szakszervezeti aktiva-értekezlet zalaegerszegen

vid j/fm/gy/cz

1965. november 10.

szerdán este hatszáz szakszervezeti bizalmi és bizottsági tag részvételével aktiva értekezletet tartottak zalaegerszegen. gyöngyösi istván, az építő-fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtákosára tartott beszámolót a szakszervezeti világszövetség hatodik, varsói kongresszusának munkájáról./mti/

..

bb. 84. a stuttgarti kamarazenekar fellépése a zeneakadémián

t ol/gk/fm/gy/bs

1965. november 10.

szerdán budapestre érkezett és este nagy sikerű koncertet adott a zeneakadémián a stuttgarti kamarazenekar. a 22 tagú együttest karl müncheni, a zenekar alapító karmestere vezényelte. az est műsorán bach három műve - a ricercare a „musikalisches opfer”, -ből, a iii. brandenburgi verseny és a két hegedűre komponált d-moll verseny -, valamint mozart d-dur divertimentója szerepelt. a koncerten johannes brüning és ivo kviring hegedűn, reate trauer-voikart pedig csembalón működött közre./mti/

..

le

20.15/-n

50

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 11.

bb. 1. a zeneművészeti főiskola kamarazenekarának jugoszláviai sikerei

l ol/hné/fm/gy/cz

1965. november 11.

a közelmúlt napokban tért haza nagysikerű jugoszláviai vendégszerepléséről a zeneművészeti főiskola tiszt ferenc kamarazenekara. az együttest sándor frigyos, a főiskola tanára vezényelte, aki a következőkben számolt be a zenekar tevékenységéről és vendégszerepléséről.

- négy éve működik a főiskola kamarazenekara, amelyet spontán zenélési kedvűl alakítottak a lelkes növendékek. még annakidején felkérték az együttes további tanítására, vezénylésére. több tagunk már végzett a főiskolán, a rádiózenekarnál, az operaházzenekarnál működik, de változatlan letkesedéssel részt vesznek a közös munkában. a zenekarnak 16 állandó tagja van és időnként szükség szerint kiegészül néhány fuvóssal is.

- első ízben az elmúlt év februárjában jártunk külföldön a bécsi collegium hungaricum meghívására. több lemezfelvételünk készült már, az idén váron például, amikor abel bruce-t, a hazánkban vendégszereplő amerikai koncerténekest kísértük.

- az elmúlt évben budapesten tartotta konferenciáját a zenei nevelés nemzetközi társasága. a megbeszélésen több jugoszláv zene-pedagógus is részt vett, ők vitték el az együttes hírét hazájukba. jugoszlávia most a jeunesses musicales helyi szekciója hívott meg bennünket. tizenegy nap alatt kilenc városban 13 alkalommal adtunk műsort. ezeket a hangversenyeket ifjúsági bérletők számára rendezték, de szép számmal vett részt a koncerteken felnőtt közönség is, a fogadtatás, az ellátás rendkívül figyelmes volt, s meglepett bennünket az a pezsgő élet és az a szervezethez, amellyel a zene ifju barátainak körében találkoztunk.

/Tolvt. köv./

- 1 -

le

bb. 66. szakszervezeti aktiva-értekezlet zalaegerszegen

vid j/fm/gy/cz

1965. november 10.

szerdán este hatszáz szakszervezeti bizalmi és bizottsági tag részvételével aktiva értekezletet tartottak zalaegerszegen. gyöngyösi istván, az építő- fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtitkára tartott beszámolót a szakszervezeti világszövetség hatodik, varsói kongresszusának munkájáról./mti/

bb. 84. a stuttgarti kamarazenekar fellépése a zeneakadémián

t ol/gk/fm/gy/bs

1965. november 10.

szerdán budapestre érkezett és este nagy sikerű koncertet adott a zeneakadémián a stuttgarti kamarazenekar, a 22 tagú együttest karl müncheni, a zenekar alapító karmestere vezényelte. az est műsorán bach három műve - a ricercare a „musikalisches opfer”, -ből, a iii. brandenburgi verseny és a két hegedűre komponált d-moll verseny -, valamint mozart d-dur divertimentója szerepelt. a koncerten johannes brüning és ivo kviring hegedűn, renate trauer-volkart pedig csembalón működött közre./mti/

20.15/-n

50

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. november 11.

bb. 1. a zeneművészeti főiskola kamarazenekarának jugoszláviai sikerei

t ol/inné/fm/gy/cz

1965. november 11.

a közelmúlt napokban tért haza nagysikerű jugoszláviai vendégszerepléséről a zeneművészeti főiskola liszt ferenc kamarazenekara. az együttest sándor frigyos, a főiskola tanára vezényelte, aki a következőkben számolt be a zenekar tevékenységéről és vendégszerepléséről.

- négy éve működik a főiskola kamarazenekara, amelyet spontán zenétési kedvűül alakítottak a lelkes növendékek. még annakidején felkérték az együttes további tanítására, vezénylésére. több tagunk már végzett a főiskolán, a rádiózenekarnál, az operaházzenekarnál működik, de változatlan lelkesedéssel részt vesznek a közös munkában. a zenekarnak 16 állandó tagja van és időnként szükség szerint kiegészül néhány fuvóssal is.

- első ízben az elmúlt év februárjában jártunk külföldön a bécsi collegium hungaricum meghívására. több lemezfelvételünk készült már, az idén már például, amikor abet bruce-t, a hazánkban vendégszereplő amerikai koncerténekest kísértük.

- az elmúlt évben budapesten tartotta konferenciáját a zenei nevelés nemzetközi társasága. a megbeszélésen több jugoszláv zenepedagógus is részt vett, ők vitték el az együttes hírét hazájukba. jugoszláviába most a jeunesses musicales helyi szekciójára hívták meg bennünket. tizenegy nap alatt kilenc városban 13 alkalommal adtunk műsort. ezeket a hangversenyeket ifjúsági bértilk számára rendezték, de szép számmal vett részt a koncerteken felnőtt közönség is, a fogadtatás, az ellátás rendkívül figyelmes volt, s meglepett bennünket az a pezsgő élet és az a szervezethez, amellyel a zene ifjú barátainak körében találkoztunk.

/folyt. köv./

- 1 -